

Na osnovu člana 140. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 41/12 - Drugi novi prečišćen tekst, 15/13, 47/13 i 47/15), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 01.06.2016. godine, donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Nacrt zakona o srednjem obrazovanju;
2. Javna rasprava održaće se u kantonalnim organima, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i stručnim ustanova i trajaće 30 dana.
3. Primjedbe, prijedlozi, sugestije zastupnika i mišljenja radnih tijela Skupštine dostavljaju se Vladi Kantona Sarajevo koja organizuje i provodi javnu raspravu.
4. Vlada Kantona Sarajevo dužna je da nakon provedene javne rasprave podnese Skupštini Izvještaj o rezultatima javne rasprave koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja, kao i da obrazloženje razloga zbog kojih pojedine primjedbe, prijedlozi i mišljenja nisu prihvaćeni u pripremi Prijedloga zakona o srednjem obrazovanju o osnovnom odgoju i obrazovanju.

Broj:01-02-20227/16
01.06.2016. godine
S A R A J E V O

PREDSJEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Prof. Ana Babić

Na osnovu člana 12. stav 1. tačka b) i člana 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13), člana 59. stav (3) Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 18/03), i člana 24. Okvirnog Zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 63/08), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 01.06. 2016. godine, utvrdila je

N A C R T

ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

- (1) Zakonom o srednjem obrazovanju regulira se: srednje obrazovanje svih učenika doraslih za srednje obrazovanje, obrazovanje odraslih i stručno usavršavanje koje se ostvaruje u ustanovama srednjeg obrazovanja, nakon završene osnovne škole.
- (2) Zakon o srednjem obrazovanju posebno regulira:
 - a) osnivanje, organizaciju i finansiranje škola,
 - b) upravljanje i rukovođenje školom,
 - c) statusna pitanja učenika,
 - d) statusna pitanja nastavnika i drugih uposlenika u školi,
 - e) stručno usavršavanje, nadzor nad radom škola i uposlenika i
 - f) druga pitanja koja su u vezi sa radom škole.
- (3) Djelatnost srednjeg obrazovanja je djelatnost od posebnog interesa za Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2. (Ciljevi srednjeg obrazovanja i odgoja)

Ciljevi srednjeg obrazovanja i odgoja su:

- a) obezbjeđivanje prava svakog učenika na srednje obrazovanje pod jednakim uvjetima, u skladu sa njegovim interesovanjem i mogućnostima,
- b) pružanje podrške učenicima srednje škole u izboru odgovarajućeg zanimanja,
- c) stvaranje uvjeta za kvalitetno srednje obrazovanje, koje uključuje dostizanje svjetskih standarda u sticanju znanju i usvajanju vještina,
- d) usklađivanje srednjeg obrazovanja sa zahtjevima i potrebama odnosno kretanjima na tržištu rada,

- e) razvijanje psiho-fizičkih sposobnosti učenika,
- f) razvijanje svijesti o nacionalnoj pripadnosti, očuvanje povijesno-kulturne baštine, nacionalnog identiteta te razvijanje osjećaja ljubavi prema Bosni i Hercegovini,
- g) odgajanje i obrazovanje učenika u skladu sa općim, kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, osposobljavanje učenika za življenje u multikulturalnom svijetu i poštivanje različitosti te razvijanje tolerancije,
- h) obezbjeđivanje uvjeta za razvoj i promociju tradicionalnih zanata,
- i) usklađivanje srednjeg obrazovanja sa srednjim obrazovanjem u zemljama Evropske unije,
- j) sticanje srednjeg obrazovanja koje omogućava vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sistemu obrazovno-odgojnog procesa u Bosni i Hercegovini i
- k) podsticanje na cjeloživotno učenje.

Član 3. **(Sticanje stručne spreme)**

- (1) Srednja stručna sprema se stiče uspješnim okončanjem srednjeg obrazovanja u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju u srednjoj školi koja može biti organizirana kao samostalna ustanova ili kao školski, odnosno srednjoškolski centar.
- (2) Srednja stručna sprema stiče se u srednjoj školi, javnoj ili privatnoj ustanovi koja je registrirana kao:
 - a) gimnazija,
 - b) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku i to:
 - 1) srednja umjetnička škola,
 - 2) srednja tehnička škola i
 - 3) srednja stručna škola
 - c) srednja vjerska škola,
 - d) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju,
 - e) srednjoškolski centar sastavljen od dvije ili više vrsta škola iz tač. a), b), c) i d) i
 - f) školski centar sastavljen od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica, u skladu sa potrebama lokalne zajednice.

Član 4. **(Status škole)**

Srednja škola ima status pravnog lica i upisuje se u registre u skladu sa ovim zakonom.

Član 5. **(Zabrana diskriminacije i političkog djelovanja)**

- (1) Djelatnost srednjeg obrazovanja je usmjerena ka punom razvoju ljudske ličnosti, poštivanju ljudskih prava, građanskih i drugih demokratskih, profesionalnih, zakonskih i drugih načela.
- (2) U srednjim školama zabranjena je svaka vrsta diskriminacije zasnovane na spolu, rasi, seksualnoj orijentaciji, fizičkom ili drugom nedostatku, bračnom stanju, boji kože, jeziku, religiji ili vjerovanju, uvjetima upošljavanja, napredovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom, etničkom ili socijalnom porijeklu, vezi s nekom nacionalnom zajednicom, imovini, rođenju ili na nekom drugom statusu.
- (3) Zabranjena je diskriminacija zasnovana na upotrebi zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine u usmenom i pisanom izražavanju učenika, u skladu sa članom 9. ovog zakona.
- (4) U srednjim školama zabranjeno je fizičko kažnjavanje, omalovažavanje i vrijeđanje ličnosti učenika i uposlenika.

- (5) U srednjim školama zabranjeno je političko organiziranje i djelovanje pojedinaca i političkih partija.
- (6) Organiziranje i realiziranje izbornog procesa je dozvoljeno u prostorijama škole samo u vrijeme kada se u školi ne realizira nastava.
- (7) Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 6.
(Troškovi srednjeg obrazovanja)

- (1) Redovno obrazovanje učenika u srednjim školama, kao javnim ustanovama, je besplatno.
- (2) Učenici strani državljani, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona Sarajevo, su obavezni sufinansirati troškove obrazovanja u srednjim školama kao javnim ustanovama u skladu sa odlukom Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada).

Član 7.
(Trajanje srednjeg obrazovanja)

- (1) Školovanje redovnih učenika u srednjoj školi traje tri ili četiri godine, nakon čega se stiče srednja stručna sprema III (trećeg) ili IV (četvrtog) stepena.
- (2) U srednjoj školi, osim realiziranja programa općeg obrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi dopunskog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, kao i programi prekvalifikacije i programi permanentnog obrazovanja - cjeloživotno učenje.
- (3) U srednjoj školi mogu se realizirati i odgovarajući programi stručnog obrazovanja I (prvog) i II (drugog) stepena stručne spreme, kao i stručno osposobljavanje i obuka za odrasle putem kurseva.
- (4) Sticanjem obrazovanja iz stava (3) ovog člana ne stiče se srednja stručna sprema.
- (5) Programe dopunskog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, programe permanentnog obrazovanja i programe iz stava (3) ovog člana donosi škola u saradnji sa zainteresiranim subjektima infrastrukture, uz saglasnost ministra za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar)
- (6) Troškove realiziranja programa iz st. (2) i (3) ovog člana snose vanredni učenici ovog vida obrazovanja, a visina ovih troškova utvrđuje se posebnim aktom koji donosi školski odbor uz saglasnost ministra.

Član 8.
(Koordinacija sa tržištem rada)

- (1) Ministarstvo obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) će potrebe osnivanja i organiziranja ustanova za srednje obrazovanje usaglašavati sa zahtjevima i potrebama tržišta rada.
- (2) Da bi se obezbijedile veze između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i tržišta rada, na nivou Kantona formira se tripartitno savjetodavno vijeće koje čine predstavnici poslodavaca, sindikata i Vlade.
- (3) Bliže uvjete za formiranje, nadležnosti i način rada vijeća iz stava (2) ovog člana posebnim aktom propisuje ministar.
- (4) Ministarstvo koordinira zajedničke sastanke predstavnika tripartitnog vijeća koje se sastaje redovno, a najmanje dvaput godišnje.

Član 9.
(Upotreba jezika i pisma u nastavi)

- (1) Nastava u školi se izvodi na zvaničnim jezicima konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, koji se imenuju jednim od tri naziva: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik.
- (2) U nastavi se koriste oba zvanična pisma Bosne i Hercegovine (latinica i ćirilica), a u ovisnosti od potreba učenika, i znakovno pismo.
- (3) Nastava ili dio nastave u srednjim školama može se izvoditi i na stranom jeziku, uz saglasnost ministra.

Član 10. **(Obrazovanje u inostranstvu)**

- (1) Državljanima Bosne i Hercegovine koji su dio srednjeg obrazovanja stekli u inostranstvu, te strani državljani, apatridi ili lica bez državljanstva, mogu se obrazovati u srednjoj školi uz obavezu provođenja nostrifikacije i ekvivalencije svjedodžbi na osnovu kojih se upisuju, u skladu sa zakonom.
- (2) Ako se prilikom ekvivalencije svjedodžbi utvrdi da program u inostranstvu ne odgovara nastavnim planovima i programima škole u kojoj učenik namjerava nastaviti školovanje utvrđuje se obaveza polaganja razlike predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće škole u kojoj učenik nastavlja obrazovanje.
- (3) Državljanima Bosne i Hercegovine koji su osnovno obrazovanje stekli u inostranstvu, te strani državljani, apatridi ili lica bez državljanstva, mogu se obrazovati u srednjoj školi uz obavezu provođenja nostrificiranja svjedodžbi na osnovu kojih se upisuju, u skladu sa zakonom.
- (4) Nostrifikaciju i ekvivalenciju vrši Ministarstvo u skladu sa posebnom odlukom koju donosi ministar.

Član 11. **(Pravo na obrazovanje stranih državljana i drugih lica)**

Strani državljani, lica bez državljanstva i lica kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini imaju pravo na sticanje obrazovanja u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama, sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje lica kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini, onda kada se može osnovano zaključiti da će takve lica u Bosni i Hercegovini boraviti duže od tri mjeseca.

Član 12. **(Obrazovanje nacionalnih manjina)**

- (1) Državljanima Bosne i Hercegovine koji se smatraju pripadnicima nacionalne manjine, prema definiciji iz Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, u srednjoj školi u koju su upisani bit će osigurana nastava iz njihovog maternjeg jezika na tom jeziku.
- (2) Lice na koje se primjenjuje stav (1) ovog člana koje želi pohađati nastavu iz svog maternjeg jezika na tom jeziku, će pri upisu obavijestiti školu da je pripadnik manjine, i škola će to prihvatiti kao činjenicu bez daljnjih provjera ili dokaza.
- (3) Nastava maternjeg jezika iz stava (2) ovog člana može se odvijati u razredu, zasebnom razredu, grupi ili pojedinačno, ukoliko se za tu nastavu prijavi najmanje deset učenika iz svih odjeljenja jednog razreda. Nastava može biti organizirana u matičnoj školi, a ako to nije moguće nastava se organizira za više škola ili za nivo Kantona na za to podesnom mjestu.
- (4) Lice zaduženo za nastavu iz stava (2) ovog člana, ukoliko nema profil i stručnu spremu za nastavnika tog jezika, mora imati najmanje VI stepen stručne spremlje ili završen prvi ciklus Bolonjskog visokoobrazovanog procesa i odgovarajuće znanje datog jezika, kojim se osigurava da ga može predavati uz odgovarajući standard.

- (5) Ministarstvo donosi nastavni plan i program za nastavu iz maternjeg jezika pripadnika nacionalnih manjina i osigurava nastavni materijal za takvo obrazovanje. Nastavni materijal odgovara potrebama date manjine i uključuje sadržaje iz književnosti, historije, geografije i kulture te manjine.

II. OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA SREDNJE ŠKOLE

Član 13. (Osnivanje i obavljanje djelatnosti)

Srednje škole osnivaju se u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom srednjeg obrazovanja i odgoja, koji donosi Kanton, i obavljaju djelatnost u skladu sa zakonom, provedbenim aktima i Pedagoškim standardima i normativima, nastavnim planovima i programima.

Član 14. (Oblici svojine kod osnivanja srednje škole)

- (1) Srednja škola može biti osnovana u svim oblicima svojine predviđenim ovim zakonom.
- (2) Srednja škola može biti osnovana kao javna ustanova ili ustanova.
- (3) Javne ustanove i ustanove osnivaju se pod jednakim uvjetima.

III. POSTUPAK OSNIVANJA, STATUSNE PROMJENE, TRANSFORMACIJA, REORGANIZACIJA I UKIDANJE SREDNJIH ŠKOLA

Član 15. (Osnivač srednje škole)

- (1) Srednja škola kao javna ustanova osniva se u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o ustanovama.
- (2) Srednja škola kao ustanova osniva se u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o ustanovama, a istu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) uz odobrenje ministarstva i uz prethodnu saglasnost Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština).
- (3) Ako srednju školu osniva više pravnih odnosno fizičkih lica, međusobne odnose reguliraju ugovorom.
- (4) Osnivač srednje škole ne može biti fizičko ili pravno lice pravosnažno osuđivano za učinjeno krivično djelo na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci i duže.

Član 16. (Podnošenje zahtjeva za osnivanje i dostavljanje garancije)

- (1) Osnivač srednje škole Ministarstvu podnosi zahtjev za osnivanje srednje škole.
- (2) Uz zahtjev za osnivanje srednje škole osnivač prilaže dokaz o uplati sredstava u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade, na tekući račun Ministarstva, a za potrebe troškova vođenja postupka osnivanja srednje škole od faze podnošenja zahtjeva do okončanja postupka po zahtjevu.
- (3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana osnivač je obavezan dostaviti prijedlog elaborata o opravdanosti osnivanja srednje škole i garancije za osnivanje u pogledu unaprijed

obezbjedeđenih i planiranih finansijskih sredstava za osiguranje uvjeta za početak rada i dalji rad u vidu bankovne garancije.

- (4) Garancije iz stava (3) ovog člana osnivač srednje škole dostavlja za period od najmanje pet godina.
- (5) Ministarstvo obavještava osnivača srednje škole o urednosti i usklađenosti sa zakonom dostavljenog zahtjeva i određuje rok za otklanjanje eventualno utvrđenih nedostataka.
- (6) Rok za otklanjanje nedostataka iz stava (5) ovog člana ne može biti duži od 30 dana.
- (7) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavijesti iz stava (5) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

Član 17.

(Sadržaj elaborata srednje škole)

Elaborat o opravdanosti osnivanja srednje škole obavezno sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dužinu trajanja obrazovanja, nastavni plan i program, potrebe društva za obrazovanjem za određeno zanimanje, profil i stepen stručne spreme koji se stiče po završetku obrazovanja, opće i posebne uvjete utvrđene Pedagoškim standardima i normativima, finansijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uvjeta, način obezbjeđenja finansijskih sredstava za rad srednje škole.

Član 18.

(Ekspertna komisija)

- (1) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz člana 16. ovog zakona, Ministarstvo donosi poseban akt kojim obrazuje ekspertnu komisiju radi razmatranja zahtjeva i Elaborata te davanja stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti osnivanja srednje škole.
- (2) Akt o obrazovanju ekspertne komisije iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.
- (3) Ekspertnu komisiju iz stava (1) ovog člana, koja broji najmanje pet članova, obrazuje Ministarstvo iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće vrste škola, predstavnika osnivača srednje škole u osnivanju i predstavnika Ministarstva.

Član 19.

(Prijedlog odluke Vlade o elaboratu)

- (1) Ako je ocjena elaborata od strane ekspertne komisije pozitivna, uredan zahtjev osnivača sa stručnim mišljenjem ekspertne komisije Ministarstvo dostavlja Vladi, koja, u slučaju prihvatanja, prijedlog upućuje Skupštini na razmatranje i usvajanje.
- (2) Odluka Vlade o elaboratu iz stava (1) ovog člana mora biti donesena najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja ekspertne komisije Ministarstvu.
- (3) Nakon što Vlada donese prijedlog odluke, Ministarstvo će o tome u roku od osam dana obavijestiti osnivača.
- (4) U slučaju da je Vlada odbila dati saglasnost na elaborat, zbog negativnog izvještaja i stručnog mišljenja ekspertne komisije, osnivač može tražiti da se osnuje posebna ekspertna komisija koja će ponovo razmotriti elaborat i razloge odbijanja davanja pozitivnog stručnog mišljenja i saglasnosti te još jednom utvrditi da li postoji opravdanost osnivanja. Nalaz i mišljenje posebne ekspertne komisije putem Ministarstva dostavit će se Vladi na razmatranje.
- (5) Komisiju iz stava (4) ovog člana obrazuje Ministarstvo iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće vrste škola, predstavnika Ministarstva, koji nisu bili imenovani u ekspertnoj komisiji, s tim da se jedna trećina članova imenuje po prijedlogu osnivača srednje škole u osnivanju.

- (6) Akt o obrazovanju posebne ekspertne komisije iz stava (4) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok od najduže 60 dana za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.
- (7) Ako je ocjena posebne ekspertne komisije pozitivna, uredan zahtjev osnivača sa stručnim mišljenjem posebne ekspertne komisije i stručnim mišljenjem komisije iz stava (1) ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje i usvajanje u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvještaja posebne ekspertne komisije.
- (8) Vlada će donijeti odluku o odbijanju zahtjeva iz člana 16. ovog Zakona ukoliko je izvještaj ekspertne i posebne ekspertne komisije negativan.
- (9) Protiv odluka Vlade iz st. (7) i (8) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 20. **(Odluka Skupštine)**

- (1) Odluka Skupštine o zahtjevu osnivača, mora biti donesena najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja Ministarstvu urednog zahtjeva iz člana 16. stav (5) ovog zakona.
- (2) Odluka Skupštine iz stava (1) ovog člana je konačna i putem Ministarstva dostavlja se osnivaču.
- (3) Nakon što Skupština donese odluku kojom se daje saglasnost na osnivanje srednje škole, Ministarstvo odluku Skupštine sa zahtjevom dostavlja Vladi odnosno osnivaču radi nastavka procedure osnivanja škole.
- (4) Isti osnivač ili suosnivač može podnijeti ponovo zahtjev iz člana 16. ovog zakona nakon isteka roka od najmanje tri godine od donošenja odluke Skupštine iz stava (2) ovog člana, ukoliko je ona bila negativna.

Član 21. **(Osnivački akt)**

- (1) Prije osnivanja škole, srednjoškolskog odnosno školskog centra (u daljem tekstu škola), osnivač imenuje komisiju koja obavlja pripremne radnje za osnivanje škole.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana utvrđuje prijedlog akta o osnivanju (osnivački akt).
- (3) Osnivačkim aktom se obavezno utvrđuju:
 - a) naziv/ ime i sjedište osnivača,
 - b) naziv i sjedište škole,
 - c) vrsta ili vrste škola u školi koja se osniva,
 - d) nastavni planovi i programi koji će se realizirati u školi,
 - e) način izbora prvih nastavnika i drugog osoblja u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima,
 - f) prijedlog Pravila škole,
 - g) izbor lica koja će biti privremeni članovi školskog odbora,
 - h) lice koje će do imenovanja direktora predstavljati i zastupati školu, vd direktora, i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
 - i) rok za imenovanje školskog odbora i direktora,
 - j) podaci o prostoru i opremi te način njihovog osiguranja,
 - k) ograničenja u pogledu sticanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine škole,
 - l) vremenski plan ustanovljenja škole,
 - m) međusobna prava i obaveze osnivača i škole i
 - n) druga pitanja značajna za rad škole.

- (4) Komisija iz stava (1) ovog člana prati proces ispunjavanja ostalih uvjeta neophodnih za početak rada i dalji rad škole koja se osniva te dostavlja osnivaču i Ministarstvu izvještaj o ispunjenosti uvjeta potrebnih za početak rada i dalji rad škole koja se osniva.
- (5) Akt o imenovanju komisije iz stava (1) ovog člana sadrži i rok za podnošenje izvještaja komisije o ispunjavanju uvjeta za rad, sa predloženim i obrazloženim kalendarom aktivnosti za donošenje akta o osnivanju srednje škole od strane Skupštine, rok za provjeru uvjeta i datum početka rada škole.
- (6) Ukoliko komisija dostavi izvještaj da su ispunjeni uvjeti neophodni za početak rada i dalji rad škole, Ministarstvo daje mišljenje o izvještaju komisije i, ukoliko je mišljenje pozitivno, dostavlja ga Vladi odnosno osnivaču koji donosi akt o osnivanju srednje škole.

Član 22. **(Osiguravanje uvjeta za rad)**

- (1) Uvjeti za osnivanje srednje škole su:
 - a) da postoji potreba za kadrovima koji će se u toj školi obrazovati,
 - b) da se te potrebe ne mogu zadovoljiti u postojećim školama,
 - c) da su obezbijedena sredstva za osnivanje i rad škole i da škola može raspolagati tim sredstvima,
 - d) garancija da će biti osigurana sredstva za nastavak školovanja učenika ako dođe do ukidanja škole,
 - e) da je obezbijeden prostor, oprema, nastavni kadar i nastavna sredstva za rad škole u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima,
 - f) da ima dvoranu za sport i tjelesni odgoj i najmanje jedno igralište na otvorenom prostoru i
 - g) posebno obezbjeđenje uvjeta za srednje stručne škole u cilju realizacije praktične obuke i rada koji se može odvijati u školskim radionicama za praktičnu obuku i u radnim prostorijama drugih pravnih lica na osnovu ugovora ili sporazuma o saradnji.
- (2) Osnivač srednje škole na području Kantona osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad srednje škole, u skladu s Pedagoškim standardima i normativima za srednje obrazovanje.
- (3) Pedagoške standarde i normative donosi Vlada.

Član 23. **(Provjera ispunjenosti uvjeta za rad)**

- (1) Zahtjev za donošenje rješenja o ispunjenosti uvjeta za rad osnivač podnosi Ministarstvu, nakon ispunjenja uvjeta iz člana 22. ovog zakona.
- (2) Po zahtjevu iz stava (1) ovog člana Ministarstvo obrazuje stručnu komisiju za provjeru ispunjenosti uvjeta za početak rada srednje škole kao ustanove.
- (3) Akt o obrazovanju stručne komisije iz stava (2) ovog člana obavezno sadrži opis poslova i zadataka, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadataka te visinu naknade za rad članovima komisije.
- (4) Rješenje o ispunjenosti uvjeta za početak rada škole donosi ministar.
- (5) Ako se utvrdi da srednja škola u osnivanju ne ispunjava uvjete navedene u zakonu, Pedagoškim standardima i normativima te provedbenim aktima, ministar će rješenjem odrediti primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i o tome obavijestiti osnivača.
- (6) Smatra se da je osnivač odustao od zahtjeva ukoliko u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja iz stava (5) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
- (7) Komisija iz člana 23. ovog zakona će u roku kraćem od 15 dana razmotriti dostavljene dokaze o otklanjanju utvrđenih nedostataka i utvrditi da li su ispunjeni uvjeti za početak rada i dalji rad srednje škole u osnivanju i o tome obavijestiti ministra, koji će na osnovu dostavljenog izvještaja donijeti rješenje u skladu sa zakonom.

- (8) Protiv rješenja ministra iz stava (4) ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Član 24.
(Upis u registre)

- (1) Nakon što stručna komisija iz člana 23. ovog zakona utvrdi da su ispunjeni uvjeti za početak rada i dalji rad, novoosnovana srednja škola na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju svih uvjeta za početak rada i dalji rad, upisuje se u Registar srednjih škola koji vodi Ministarstvo (u daljnjem tekstu: Registar).
- (2) Na osnovu upisa u Registar iz stava (1) ovog člana, srednja škola upisuje se i u Sudski registar i danom upisa stiče svojstvo pravnog lica.
- (3) Propis kojim se preciznije uređuje postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta, postupak upisa, sadržaj i način vođenja Registra iz stava (1) ovog člana, donosi ministar.

Član 25.
(Početak rada srednje škole)

- (1) Novoosnovana srednja škola može početi sa radom na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju uvjeta za početak rada.
- (2) Nastava u novoosnovanoj srednjoj školi realizira se u skladu sa članom 38. ovog zakona.
- (3) Novoosnovana srednja škola počinje sa radom na početku školske godine, u skladu sa članom 39. ovog zakona.
- (4) Srednja škola upisana u registre iz člana 24. ovog zakona izdaje svjedodžbe i druge javne isprave u skladu sa ovim zakonom.
- (5) Srednja škola, u skladu sa Zakonom o pečatu Kantona Sarajevo, ima pečat koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji škola izdaje.

Član 26.
(Kontrola ispunjenosti uvjeta rada srednje škole)

- (1) Srednja škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uvjete i ne izvršava zadatke radi kojih je osnovana, ili ako prestane potreba za njenim radom.
- (2) Ministarstvo vrši provjeru ispunjenosti uvjeta rada škole svake četiri godine, u skladu sa propisom iz člana 24. stav (3) ovog zakona.
- (3) Ako se prilikom kontrole ustanovi da srednja škola ne obavlja djelatnost na način utvrđen zakonom ili ne ispunjava uvjete propisane zakonom, Ministarstvo će utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti koji ne može biti duži od šest mjeseci.
- (4) Dok traje rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti iz stava (3) ovog člana i dok ne dobije rješenje kojim se potvrđuje da su utvrđene nepravilnosti otklonjene, srednja škola ne može vršiti prijem i upis učenika niti obavljati druge aktivnosti koje su uvjetovane otklanjanjem utvrđenih nedostataka.
- (5) Ako škola u roku iz stava (3) ovog člana ne otkloni nepravilnosti, Ministarstvo obavezno donosi odluku o zabrani rada i nalaže brisanje srednje škole iz Registra Ministarstva.
- (6) Ministar može predložiti osnivaču prestanak rada srednje škole, kao javne ustanove, zbog neispunjavanja uvjeta za rad predviđenih ovim zakonom.
- (7) Srednje škole kao ustanove mogu prestati sa radom na prijedlog osnivača.
- (8) Osnivač donosi odluku o ukidanju srednje škole kao javne ustanove i imenuje lice koje će provesti postupak ukidanja škole.
- (9) Ukoliko srednja škola kao ustanova ne ispunjava uvjete predviđene zakonom, ministar donosi odluku o imenovanju tijela koje će provesti postupak ukidanja te škole.
- (10) Aktom o prestanku rada srednje škole odredit će se prestanak rada srednje škole sa završetkom tekuće školske godine.

- (11) Donošenjem akta iz stava (10) ovog člana, nakon završetka tekuće školske godine, briše se škola iz Registra koji vodi Ministarstvo i sudskog registra.
- (12) Ukidanje i brisanje škole iz Registra Ministarstva objavljuje se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Član 27.

(Obaveze osnivača kod prestanka rada srednje škole)

- (1) U slučaju prestanka rada srednje škole osnivač je obavezan zatečenim učenicima te škole omogućiti nastavak i završavanje započetog obrazovanja.
- (2) Uposlenici škole iz stava (1) ovog člana stiču prava u skladu sa članom 116. ovog zakona.

Član 28.

(Statusne promjene)

- (1) Odluke o statusnim promjenama srednje škole kao javne ustanove čiji je osnivač ili suosnivač Kanton donosi Skupština na prijedlog Vlade.
- (2) Odluke o statusnim promjenama srednje škole čiji osnivač nije Kanton donosi osnivač uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (3) Odluka o statusnoj promjeni srednje škole može se donositi najkasnije tri mjeseca prije početka primjene, a primjenjuje se od početka naredne školske godine.

Član 29.

(Organiziranje rada odjeljenja izvan Kantona)

- (1) Osnivač srednje škole može organizirati obrazovno-odgojni rad po odgovarajućem programu srednje škole i izvan Kantona, ukoliko u tom mjestu nema srednje škole takve vrste, a postoje društvene potrebe za obrazovanjem kadrova za određeno zanimanje.
- (2) Obrazovno-odgojni rad iz stava (1) ovog člana može se organizirati kada ima dovoljan broj učenika za najmanje jedno odjeljenje.
- (3) Za organiziranje obrazovno-odgojnog rada iz stava (1) ovog člana osnivač srednje škole je dužan da prethodno pribavi saglasnost organa društveno-političke zajednice nadležnog za obrazovanje na čijem se području to obrazovanje obavlja.
- (4) Obrazovno-odgojni rad iz stava (1) ovog člana može početi nakon što Ministarstvo posebnim rješenjem utvrdi da su ispunjeni uvjeti za rad u skladu sa ovim zakonom.

Član 30.

(Odjeljenja drugih država)

- (1) Druga država ili asocijacija država mogu organizirati rad odjeljenja srednjeg obrazovanja i odgoja na teritoriji Kantona u skladu s ovim zakonom i radi po nastavnim planovima i programima koje su donijeli organi druge države u skladu sa vlastitim propisima.
- (2) Odjeljenje iz stava (1) ovog člana upisuje se u poseban registar koji vodi Ministarstvo.
- (3) Odjeljenje iz stava (1) ovog člana obavezno je organizirati nastavu iz nacionalne grupe predmeta za državljane Bosne i Hercegovine.
- (4) Državljanima Bosne i Hercegovine koji pohađaju odjeljenja iz stava (1) ovog člana obavezni su pohađati nastavu iz nacionalne grupe predmeta po važećem nastavnom planu i programu u Kantonu.
- (5) Prethodnu saglasnost na nastavne planove i programe iz stava (1) ovog člana daje ministar.
- (6) Odjeljenja iz stava (1) ovog člana mogu početi s radom tek kada ministar posebnim rješenjem utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.

Član 31.
(Obrazovno-odgojni programi drugih država)

- (1) U srednjim školama koje ispunjavaju uvjete predviđene relevantnim propisima mogu se realizirati nastavni planovi i programi drugih država, asocijacija država ili međunarodni programi, isključivo uz saglasnost Ministarstva.
- (2) Diploma o završenoj srednjoj školi stečena po nastavnom planu i programu iz stava (1) ovog člana ekvivalentna je diplomu o završenoj srednjoj školi po nastavnom planu i programu odgovarajuće srednje škole u Kantonu. Diplome koje nisu izdate na jednom od jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini za ostvarivanje pripadajućih prava obavezno se prevode i ovjeravaju od strane ovlaštenog sudskog tumača.
- (3) Priznavanje dokumenata koji nemaju karakter diplome iz stava (2) ovog člana kao i ostvarivanje pripadajućih prava i druga relevantna pitanja regulirat će se posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 32.
(Autonomija i sloboda)

Srednja škola uživa samostalnost u pedagoškom radu te autonomiju u okviru zakonskih i podzakonskih akata, da osmišljava, predlaže i realizira obrazovne sadržaje koji proizilaze iz veze škole sa lokalnim tržištem rada.

Član 33.
(Zajednica srednjih škola)

- (1) Autonomija srednje škole ogleda se i u pravu da se udružuje u jednu ili više zajednica srednjih škola radi međusobne saradnje u ostvarivanju zajedničkih interesa i pružanja pomoći razvoju oblika obrazovnog rada, s tim da svaka srednja škola zadržava svojstvo pravnog lica.
- (2) Skupštinu zajednice srednjih škola čine direktor ili od njega ovlašteno lice i najmanje jedan nastavnik iz svake škole članice zajednice kojeg bira nastavničko vijeće.
- (3) Srednju školu u Zajednici srednjih škola predstavlja direktor ili od njega ovlašteno lice.
- (4) Prava, obaveze i međusobni odnosi srednjih škola udruženih u zajednicu srednjih škola utvrđuju se ugovorom.
- (5) Zajednica srednjih škola ima pravila kojima se reguliraju poslovi, zadaci i rad zajednice. Pravila zajednice srednjih škola donosi skupština zajednice uz saglasnost ministra.
- (6) Zajednice srednjih škola se upisuju u Registar zajednica srednjih škola koji vodi Ministarstvo.
- (7) Registar se vodi po propisu iz člana 24. ovog zakona.

Član 34.
(Supsidijarna primjena Zakona o ustanovama)

Na osnivanje, rad, statusne promjene, promjenu naziva škole i prestanak rada srednje škole primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

IV. OBRAZOVNO-ODGOJNI RAD SREDNJE ŠKOLE

Član 35.
(Nastavni planovi i programi)

- (1) Obrazovno-odgojni rad u srednjim školama ostvaruje se na osnovu nastavnih planova i programa za gimnazije, srednje škole za stručno obrazovanje i obuku, srednje vjerske škole i srednje škole za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama (u daljem tekstu: nastavni planovi i programi).
- (2) Nastavnim planovima i programima utvrđuju se: ciljevi, zadaci, nastavni sadržaji obaveznih općeobrazovnih, stručnih i predmeta praktične nastave i laboratorijskog rada, broj časova po predmetima, oblici i postupci rada, predmeti fakultativne, izborne, kursne nastave, sadržaji i načini organiziranja maturalnog, odnosno završnog ispita, dužina trajanja obrazovanja, zanimanje koje učenik stiče nakon završetka srednje škole odnosno obrazovanja, didaktički i drugi uvjeti za realiziranje nastavnog plana i programa.
- (3) Nastavne planove i programe za srednje obrazovanje i osposobljavanje za škole iz člana 3. stav (2) tač. a), b) i d) ovog zakona donosi Ministarstvo.
- (4) Nastavne planove i programe za škole iz člana 3. stav (2) tačka c) ovog zakona odobrava ministar nakon usaglašavanja sa osnivačem.

Član 36.

(Sadržaji nastavnih planova i programa)

- (1) Nastavni planovi i programi iz člana 35. ovog zakona obavezno sadrže zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, kako to propiše Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.
- (2) Nastavne planove i programe iz st. (1) i (2) člana 35. ovog zakona Ministarstvo objedinjuje i dostavlja svim relevantnim subjektima u Kantonu.
- (3) U nastavnim planovima i programima u srednjoj školi, kao javnoj ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (4) U nastavnim planovima i programima u srednjoj školi kao ustanovi, specifični sadržaji određenog nastavnog predmeta se ne mogu razlikovati više od 20% u odnosu na utvrđeni nastavni plan i program iz stava (1) ovog člana.
- (5) Srednja škola može izvan utvrđenog nastavnog plana uvesti i nove sadržaje u vidu kursne nastave, fakultativne nastave, izborne nastave, novog nastavnog predmeta ili drugog oblika nastave, koji po ukupnom fondu časova sedmično ne može biti veći od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan.
- (6) Sadržaje nastavnih planova i programa iz st. (3), (4) i (5) ovog člana utvrđuje školski odbor srednje škole na osnovu prijedloga osnivača, učenika, njihovih roditelja odnosno staratelja, nastavničkog vijeća srednje škole i relevantne infrastrukture, i uz prethodnu saglasnost ministra.
- (7) Sadržaji koji promoviraju jednakopravnost spolova sastavni su dio nastavnog programa.

Član 37.

(Specijalni programi)

- (1) U srednjoj školi realiziraju se i specijalni programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima, kao i učenicima sa poteškoćama u razvoju, koji su po principu inkluzije uključeni u redovne srednje škole.
- (2) Programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz saglasnost ministra.

Član 38.

(Školska godina)

- (1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće kalendarske godine do 31. augusta naredne kalendarske godine.

- (2) Nastavna godina se ostvaruje po polugodištima i traje 37 radnih sedmica, s tim da se programski sadržaji realiziraju u okviru 35 nastavnih sedmica.
- (3) Nastavna godina u završnom razredu srednje škole ostvaruje se u okviru 32 radne sedmice, s tim da se programski sadržaji realiziraju u okviru 30 nastavnih sedmica.
- (4) Razlika u broju radnih i nastavnih sedmica koristi se za realiziranje posebnih programskih sadržaja, drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih i sportskih aktivnosti srednje škole, planiranih godišnjim programom rada i kalendarom u odjeljskoj knjizi.
- (5) Za svaku školsku godinu ministar donosi nastavni kalendar kojim se planira školska godina u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog člana. Nastavni kalendar se donosi najkasnije dva mjeseca prije početka školske godine. Svako odstupanje od kalendara na zahtjev škole ili iz drugih opravdanih razloga odobrava ministar.
- (6) Ako srednja škola, u okviru nastavnih dana iz st. (2), (3), (4) i (5) ovog člana ne realizira predviđeni nastavni plan i program, nastavlja sa radom dok isti ne realizira u potpunosti.

Član 39.
(Nastavni odmor)

- (1) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog radnog dana u septembru i završava se u pravilu 31. decembra tekuće kalendarske godine.
- (2) U novembru u prvom polugodištu nastupa nastavna „on line“ sedmica.
- (3) Zimski odmor za učenike traje tri sedmice i koristi se nakon završetka prvog polugodišta.
- (4) U aprilu u drugom polugodištu nastupa odmor od pet radnih dana (ponedeljak-petak) za učenike u okviru kojih se vrše se analize u učenju i vladanju na stručnim aktivima, odjeljskim i nastavničkim vijećima.

Član 40.
(Drugi oblici obrazovno-odgojnog rada)

Izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanje/ logorovanje, društveno koristan rad i drugi oblici obrazovno- odgojnog rada predviđeni u godišnjem programu rada organiziraju se u okviru radnih dana, u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar.

Član 41.
(Organiziranje nastave i trajanje nastavnog časa)

- (1) Srednja škola organizira redovnu nastavu u petodnevnoj radnoj sedmici.
- (2) Nastavni čas općeobrazovne, stručno-teorijske i praktične nastave u srednjoj školi traje 45 minuta, a praktične nastave u preduzećima i drugim institucijama 60 minuta.
- (3) U srednjoj školi za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama nastavni čas traje 40 minuta.
- (4) U srednjoj školi nastava ne može početi prije 8,00 sati niti završavati nakon 19,30 sati, osim uz saglasnost ministra.
- (5) Ukupno opterećenje učenika u nastavi ne može iznositi više od sedam časova dnevno, odnosno 35 časova sedmično.

Član 42.
(Prekid nastave)

- (1) Nastava u srednjoj školi se ne može prekidati u toku jednog polugodišta, izuzev u slučaju elementarnih nepogoda, epidemija i drugih naročito opravdanih razloga, uz saglasnost ministra.
- (2) Ministar može odobriti, zavisno od klimatskih ili drugih uvjeta, pomjeranje početka nastave u prvom i drugom polugodištu i produžetak zimskog odmora, s tim da se u toku školske

godine ostvari godišnji fond nastavnih časova predviđen nastavnim planom i programom i da svi programski sadržaji budu realizirani.

Član 43.
(Produžavanje i skraćivanje nastave)

- (1) Ministar može odlučiti, u izuzetno opravdanim okolnostima, da produži ili skрати trajanje časova u pojedinim ili svim srednjim školama.
- (2) Direktor škole može, u izuzetno opravdanim slučajevima, odlučiti da produži ili skрати trajanje časova i o tome odmah pismeno obavjestiti Ministarstvo sa obrazloženjem skraćivanja .
- (3) Skraćenje nastavnog časa iz stava (2) ovog člana ne može biti duže od 15 minuta.

Član 44.
(Realiziranje godišnjeg fonda časova)

- (1) Srednja škola je obavezna da u toku školske godine realizira godišnji fond nastavnih časova predviđen nastavnim planom i programom za svako polugodište.
- (2) Ako se utvrdi da srednja škola nije ostvarila godišnji fond nastavnih časova i realizirala nastavni program u okviru predviđenog broja nastavnih sedmica, produžit će nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih časova i ne realizira nastavni program.
- (3) U srednjoj školi koja ne ostvari predviđeni godišnji fond nastavnih časova i nastavni program ne može se izdati svjedodžba učenicima o završenom razredu, odnosno obrazovanju, za tu školsku godinu.

Član 45.
(Godišnji program rada)

- (1) Rad u srednjoj školi u toku školske godine realizira se na osnovu godišnjeg programa rada srednje škole (u daljem tekstu: godišnji program).
- (2) Godišnji program sadrži obavezne i druge oblike i raspored obrazovno-odgojnog rada, njegov obim i sadržaj, kao i izvještaj o realiziranju godišnjeg programa za prethodnu školsku godinu.
- (3) Nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa na osnovu nacrtu kojeg priprema direktor, a donosi ga školski odbor.
- (4) Godišnji program rada dostavlja se najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu u elektronskoj formi i to po jedan primjerak: osnivaču, odnosno Ministarstvu i Prosvjetno-pedagoškom zavodu.
- (5) Pored obaveze iz stava (4) ovog člana škole sa područja Grada, godišnji program rada dostavljaju Gradskoj upravi i nadležnom organu općine na čijoj se teritoriji škola nalazi, a škole sa područja općina izvan Grada, godišnji program rada dostavljaju nadležnom organu općine na čijoj teritoriji se nalazi škola.
- (6) Godišnji program rada je dostupan članovima školskog odbora i uposlenicima.
- (7) Obim i sadržaj godišnjeg programa rada i izvještaja o radu propisuje ministar.

Član 46.
(Podnošenje izvještaja)

- (1) Direktor srednje škole podnosi izvještaj o rezultatima u učenju i vladanju učenika na kraju prvog polugodišta u roku od 20 dana od dana završetka I polugodišta, kao i na kraju školske godine Prosvjetno-pedagoškom zavodu Ministarstva.

- (2) Prosvjetno-pedagoški zavod u roku od 30 dana izrađuje izvještaj koji sadrži generalni pregled i analizu podataka iz stava (1) ovog člana i prijedlog mjera školama za poboljšanje uspjeha, koji dostavlja ministru i školama.

Član 47.

(Vannastavne aktivnosti učenika)

- (1) U srednjoj školi se organiziraju vannastavne aktivnosti učenika radi razvijanja njihovih stvaralačkih sposobnosti i sticanja radnih navika i vještina.
- (2) Zadaci i programski sadržaj vannastavnih aktivnosti utvrđuju se godišnjim programom rada, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima i pravilima srednje škole, a ostvaruju se putem sekcija, klubova, grupa, učeničkih zadruga, projekata i drugih oblika i unose u raspored časova sačinjen za te oblike nastave.
- (3) Učeničku zadrugu iz stava (2) ovog člana može organizirati najmanje 30 učenika srednje škole, u skladu sa relevantnim propisima iz oblasti iz koje se zadruga osniva.
- (4) Učešće učenika u vannastavnim aktivnostima je dobrovoljno.

Član 48.

(Akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delikvencije)

- (1) Vlada preko resornih ministarstava u saradnji sa školama, roditeljima, učenicima, organima lokalne samouprave i nevladinim sektorom promovira i provodi akcione planove za suzbijanje maloljetničke delinkvencije s ciljem zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja, zloupotrebe djece i mladih, zloupotrebe droge, alkohola i drugih opijata, maloljetničke delinkvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.
- (2) Realiziranjem planova iz stava (1) ovog člana škola u godišnjim programima rada planira aktivnosti s ciljem promoviranja i razvijanja partnerstva škole, roditelja i lokalne sredine, u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje obrazovno- odgojne funkcije škole te interesa i potreba škole.

Član 49.

(Uvođenje novih oblika rada u srednju školu)

- (1) Ministar može odrediti jedno ili više odjeljenja u jednoj ili više srednjih škola, kao eksperimentalno, radi uvođenja novih oblika, sadržaja i metoda rada, a na osnovu elaborata zainteresiranih relevantnih subjekata.
- (2) Eksperimentalnom odjeljenju iz stava (1) ovog člana može se odobriti odstupanje od odredbi ovog zakona u primjeni nastavnog plana i programa, nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika, u načinu ocjenjivanja znanja i formiranju odjeljenja.
- (3) Bliži propis o uvjetima za osnivanje i rad eksperimentalnog odjeljenja iz stava (1) ovog člana donosi ministar.

Član 50.

(Pedagoško-metodička praksa studenata)

- (1) U saradnji sa visokoškolskim ustanovama u srednjim školama se obavlja pedagoško-metodička praksa i polaganje praktičnog dijela ispita, za studente koji se obrazuju na tim ustanovama.
- (2) Ustanove iz stava (1) ovog člana sklapaju ugovore sa srednjim školama kojima reguliraju međusobne odnose.

Član 51.
(Udžbenici i nastavna sredstva)

- (1) U srednjoj školi mogu se koristiti samo školski udžbenici i druga nastavna sredstva čiju je upotrebu odobrio ministar.
- (2) Pravilnik o odobravanju i korištenju udžbenika i nastavnih sredstava u srednjoj školi donosi ministar.

V. OPĆA AKTA SREDNJE ŠKOLE

Član 52.
(Pravila srednje škole)

- (1) Srednja škola ima pravila koja donosi školski odbor uz saglasnost ministra.
- (2) Pravilima srednje škole uređuju se i definiraju:
 - a) pitanje djelatnosti škole,
 - b) pohvale, nagrade i odgojno-disciplinske mjere i druga učenička pitanja,
 - c) pitanja nastavnika, stručnih saradnika i ostalih uposlenika,
 - d) postupak stručnog usavršavanja,
 - e) donošenje općih akata,
 - f) rad organa upravljanja i stručnih organa,
 - g) saradnja škole sa roditeljima,
 - h) ograničavanje korištenja prostorija škole za prodaju roba i usluga od strane drugih lica i
 - i) druga relevantna pitanja.

Član 53.
(Kućni red i etički kodeks)

- (1) Školski odbor na prijedlog nastavničkog vijeća škole uz konsultacije sa sindikatom ili vijećem uposlenika donosi kućni red.
- (2) Kućnim redom obavezno se utvrđuju:
 - a) ponašanje uposlenika, učenika i drugih lica u unutrašnjem i vanjskom prostoru škole,
 - b) postupanje prema imovini,
 - c) kodeks oblačenja i
 - d) druga pitanja bitna za kućni red škole.

Član 54.
(Druga opća akta srednje škole)

- (1) Srednja škola, pored akata iz čl. 52. i 53. ovog zakona ima i druga opća akta kojima se reguliraju pitanja bitna za rad srednje škole, a koja nisu regulirana pravilima.
- (2) Opća akta iz stava (1) ovog člana donose se u skladu sa propisima relevantnim za oblast koju reguliraju.
- (3) Sva opća akta iz stava (1) ovog člana, uključujući i budžet škole su javna i uposlenici imaju nesporno pravo uvida u iste.

VI. VRSTE SREDNJIH ŠKOLA

Član 55.
(Vrste srednjih škola)

Vrste srednjih škola su:

- a) gimnazija
- b) srednja škola za stručno obrazovanje i obuku koja se registrira kao:
 - 1) srednja umjetnička škola,
 - 2) srednja tehnička škola i
 - 3) srednja stručna škola.
- c) srednja vjerska škola i
- d) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju.

Član 56.
(Definicije)

- (1) U gimnaziji se obrazuju redovni i vanredni učenici, po nastavnom planu i programu za opću gimnaziju, u četverogodišnjem trajanju.
- (2) Nastavnim planom i programom za gimnaziju utvrđuju se izborna područja za koja se učenici mogu opredijeliti u okviru onih područja za koja je gimnazija verificirana.
- (3) U skladu sa uvjetima i interesovanjem učenika svaka gimnazija može imati jedno ili više izbornih područja. Izborna područja u gimnaziji su:
 - a) društveno,
 - b) administrativno,
 - c) jezičko,
 - d) prirodno,
 - e) matematičko-informatičko,
 - f) sportsko,
 - g) pedagoško-psihološko područje i
 - h) druga područja za koja se ukaže interes i potreba, a za koja postoji utvrđen nastavni plan i program u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Srednje stručno obrazovanje i obuka podrazumijeva različite vrste i oblike obrazovanja i odgoja, redovno ili vanredno obrazovanje i obavljanje prakse, a obuhvata i stručnu obuku djece i odraslih.
- (5) Srednja škola za stručno obrazovanje i obuku obuhvata:
 - a) srednju umjetničku školu,
 - b) srednju tehničku školu,
 - c) srednju stručnu školu i
 - d) druge vrste škola koje obavljaju djelatnost srednjeg stručnog obrazovanja i obuke.
- (6) Srednja vjerska škola je obrazovno-odgojna ustanova u kojoj se u četverogodišnjem trajanju obrazuju redovni i vanredni učenici po programu općeobrazovnih predmeta i posebnom programu za stručno obrazovanje vjerskih službenika.
- (7) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju, redovni i vanredni učenici obrazuju se po prilagođenim nastavnim planovima i programima za odgovarajuće profile I, II i III stepena stručne spreme, a obrazovanje traje jednu, dvije, tri ili četiri godine.
- (8) U ustanovama za edukaciju i rehabilitaciju učenika oštećenog vida, sluha i govora obrazuju se učenici po nastavnim planovima i programima za I, II, III, IV i V stepen stručne spreme.

Član 57.
(Matura/Završni ispit)

- (1) U gimnazijama i srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku učenici koji su sa uspjehom okončali završni razred polažu maturu/završni ispit.

- (2) Učenici koji su sa uspjehom okončali četvrti razred polažu i eksternu maturu.
- (3) Matura se sastoji od maturalnog/završnog rada.
- (4) Završni ispit se sastoji od praktičnog rada.
- (5) Pravilnik o polaganju ispita iz st. (2), (3) i (4) ovog člana donosi ministar.

Član 58.

(Sticanje V stepena obrazovanja i majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja)

- (1) U srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku koje ispunjavaju odgovarajuće uvjete mogu se dalje vanredno obrazovati vanredni učenici za V stepen, za sticanje zvanja majstora, specijaliste, instruktora i poslovođe.
- (2) Pravo na obrazovanje iz stava (1) ovog člana imaju vanredni učenici koji su stekli srednje obrazovanje u skladu sa članom 7. ovog zakona i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u nekom od zanimanja struke za koju žele steći zvanje iz stava (1) ovog člana.
- (3) Odgovarajuće zvanje iz stava (1) ovog člana stiže se na osnovu uspješnog savladavanja nastavnog plana i programa koji se po pravilu realizira u trajanju od najmanje jedne godine putem obaveznog pohađanja nastave i položenih ispita.
- (4) Program iz stava (3) ovog člana može se realizirati putem instruktivne, konsultativne nastave, on line nastave, nastave u trajanju od najmanje ¼ časova predviđenih nastavnim planom i programom, a na osnovu odluke nastavnčkog vijeća.
- (5) Organiziranje nastave, način polaganja ispita i druga pitanja značajna za sticanje majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja će se realizirati u skladu sa Zakonom o obrtu i drugim aktima relevantnim za tu oblast.
- (6) Bliži propis o uvjetima obrazovanja, organiziranju redovne i instruktivne nastave, način polaganja ispita za zvanja iz st. (1) i (5) ovog člana, donosi ministar.

Član 59.

(Praktična nastava i laboratorijski rad)

- (1) Praktična nastava i laboratorijski rad u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku izvode se u skladu s nastavnim planom i programom u školskim radionicama, laboratorijama i kabinetima te drugim objektima za nastavu, opremljenim u skladu sa odgovarajućim normativima.
- (2) Praktična nastava se, pod stručnim nadzorom srednje škole, može izvoditi u preduzećima, ustanovama i kod samostalnih privrednika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom.
- (3) Uvjeti, oblici, metode, postupci i nadzor nad izvođenjem praktične nastave izvan školskog prostora škola sa preduzećima, ustanovom ili samostalnim privrednikom regulira ugovorom koji obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja prakse.
- (4) Pravilnik o izvođenju praktične nastave i laboratorijskog rada donosi ministar.

Član 60.

(Ferijalna praksa)

- (1) Nastavnim planom i programom srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku utvrđuje se potreba organiziranja, program, vrijeme i trajanje ferijalne prakse učenika.
- (2) Ferijalna praksa se, pod nadzorom srednje škole, izvodi u privrednim društvima, ustanovama i kod samostalnih privrednika koji imaju odgovarajuću opremu, tehničko-

tehnološka sredstva i druge odgovarajuće uvjete u skladu sa nastavnim planom i programom.

- (3) Bliži uvjeti izvođenja ferijalne prakse utvrđuju se ugovorom srednje škole i privrednog društva, ustanove ili samostalnog privrednika u skladu sa pravilnikom.
- (4) Ugovor iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja ferijalne prakse.
- (5) Pravilnik o izvođenju ferijalne prakse donosi ministar.

Član 61.

(Definicija i Nastavni plan i program za vjerske škole)

- (1) Srednja vjerska škola je obrazovno-odgojna ustanova u kojoj se u četverogodišnjem trajanju obrazuju redovni i vanredni učenici po programu općeobrazovnih predmeta i posebnom programu za stručno obrazovanje vjerskih službenika.
- (2) U srednjim vjerskim školama učenici stiču određena zanimanja predviđena nastavnim planom i programom i osposobljavaju se za rad i nastavak školovanja.

Član 62.

(Upis, prijemni ispit i matura za vjerske škole)

- (1) U srednju vjersku školu mogu se upisati učenici koji su uspješno završili redovno osnovno obrazovanje.
- (2) Prilikom upisa u srednju vjersku školu obavezan je prijemni ispit.
- (3) Po završetku obrazovanja u srednjoj vjerskoj školi polaže se matura.
- (4) Nastavnim planom i programom utvrđuju se sadržaj i program polaganja mature.
- (5) Bliže propise o načinu polaganja prijemnog ispita i mature donosi vjerska zajednica uz saglasnost ministra.

Član 63.

(Definicija škola za učenike sa teškoćama u razvoju)

- (1) Srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju, u smislu ovog zakona, je škola koja je svojim programima i drugim uvjetima rada prilagođena učenicima koji zbog fizičkih, psihofizičkih ili bilo kojih drugih razloga imaju poteškoće u savladavanju nastavnih planova i programa, odnosno kada su obrazovanje i odgoj po posebnim programima njihov najbolji interes.
- (2) Obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju je od prioritarnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.
- (3) Osnovni cilj obrazovanja učenika sa teškoćama u razvoju je da se svim učenicima daju iste mogućnosti učešća i uživanja koristi od obrazovanja i uključivanja u društvo, u skladu sa njihovim individualnim mogućnostima.

Član 64.

(Trajanje obrazovanja)

- (1) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju, redovni i vanredni učenici obrazuju se po prilagođenim programima za odgovarajuće profile I, II i III stepena stručne spreme, a obrazovanje traje jednu, dvije, tri ili četiri godine.
- (2) U ustanovama za edukaciju i rehabilitaciju učenika oštećenog vida, sluha i govora obrazuju se učenici po nastavnim planovima i programima za I, II, III, IV i V stepen stručne spreme.
- (3) Na učenike iz stava (2) ovog člana analogno se primjenjuju čl. 57. do 60. ovog zakona.

Član 65.
(Inkluzija)

- (1) Odgojno-obrazovni rad s učenicima s teškoćama u razvoju, realizira se u redovnim srednjim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije uz prethodno obezbjeđenje neophodne stručne podrške.
- (2) Proces odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u srednjoj školi realizira se uz stručnu podršku defektologa odgovarajućeg profila i drugih stručnjaka po potrebi, te podrške asistenata za učenike s teškoćama u skladu s Pedagoškim standardima i normativima.
- (3) Škola je obavezna da na posebnim obrascima vodi evidenciju o učenicima s teškoćama u skladu s pravilnikom koji donosi ministar.
- (4) Inkluzivno obrazovanje u školama se odvija u skladu s Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju koji donosi ministar.

Član 66.
(Nastavni plan i program)

Nastavnim planovima i programima iz člana 64. ovog zakona utvrđuje se zanimanje, trajanje obrazovanja i sadržaj općeobrazovnih, stručno-teorijskih i predmeta praktične nastave.

Član 67.
(Upis učenika)

- (1) U srednju školu za učenike sa teškoćama u razvoju učenici se upisuju na osnovu svjedodžbe o završenoj specijalnoj ili redovnoj osnovnoj školi i na osnovu rješenja nadležnog centra za socijalni rad.
- (2) Ukoliko učenik ne posjeduje rješenje iz stava (1) ovog člana upisuje se na osnovu odluke nastavničkog vijeća, a na prijedlog stručnog tima ustanove u koju se upisuje.
- (3) Roditelj/staratelj učenika iz stava (2) ovog člana obavezan je dostaviti ustanovi rješenje nadležnog centra za socijalni rad u roku od šest mjeseci od podnošenja zahtjeva za upis.
- (4) Upis učenika iz st. (1) i (2) ovog člana preciznije se regulira općim aktom ustanove u kojoj se vrši upis.

Član 68.
(Školski centar za učenike sa teškoćama u razvoju)

- (1) Srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju može organizirati svoj rad u okviru školskog centra, sastavljenog od različitih nivoa obrazovanja u svojstvu jednog pravnog lica.
- (2) Odgojno-obrazovni rad i stručni nadzor nad radom školskog centra obavlja se u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom za svaki nivo obrazovanja koji je u sastavu školskog centra.
- (3) Na procedure imenovanja školskog odbora, direktora i nadzornog odbora školskog centra, primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovog zakona.

VII. SAVJETODAVNO VIJEĆE SREDNJE ŠKOLE

Član 69.
(Savjetodavno vijeće srednje škole)

- (1) U srednjoj školi za stručno obrazovanje i obuku formira se savjetodavno vijeće škole, koje broji najmanje pet članova.

- (2) Savjetodavno vijeće čine po najmanje jedan predstavnik: škole, lokalne zajednice, tržišta rada koje je u vezi sa obrazovanjem određenih profila zanimanja, kao i drugih relevantnih subjekata.
- (3) Savjetodavno vijeće pomaže školi u planiranju sadržaja njenih programa rada, savjetuje školu o svim pitanjima koja se tiču obuke i pomaže jačanju veza između škole i tržišta rada.
- (4) Precizan sastav savjetodavnog vijeća za svaku školu i procedure imenovanja njegovih članova regulišu se pravilima škole.
- (5) Obavljanje dužnosti članova savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i bez naknade.

VIII. UČENICI

Član 70. (Status učenika)

- (1) Status učenika srednje škole stiče se upisom u srednju školu.
- (2) Redovni učenik ima pravo i obavezu da redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze, da se ponaša u skladu sa školskim propisima i da se odgovorno odnosi prema imovini škole, drugim učenicima, nastavnicima i drugim uposlenicima škole.
- (3) Upis u srednju školu vrši se u skladu sa kriterijima koje na prijedlog ministra utvrđuje Vlada.
- (4) Učenik može steći izuzetan status paralelno upisujući i neko drugo zanimanje u drugoj srednjoj školi, te steći drugo zanimanje polažući razliku predmeta u odnosu na nastavni plan i program po kojem se redovno obrazuje.
- (5) Razliku predmeta iz stava (4) ovog člana utvrđuje nastavničko vijeće škole u kojoj je učenik stekao izuzetan status, cijeneći podudarnost nastavnih planova i programa škole koju učenik redovno pohađa i škole u kojoj je stekao izuzetan status.
- (6) Učenik može steći i specijalan status u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Član 71. (Uvjeti za upis redovnih učenika)

- (1) Učenici se upisuju u prvi razred srednje škole na osnovu javnog konkursa koji se u dnevnim novinama objavljuje najkasnije dva mjeseca prije početka školske godine.
- (2) Konkurs za upis redovnih učenika u prvi razred srednje škole kao javne ustanove sadrži:
 - a) konačan broj kandidata po školama i zanimanjima i
 - b) kriterije za upis učenika u prvi razred koji obavezno reguliraju žalbeni postupak.
- (3) Elemente iz stava (2) ovog člana utvrđuje Vlada na prijedlog Ministarstva pri čemu će uzeti u obzir mišljenje udruženja poslodavaca i stanje na tržištu rada i isti se može mijenjati samo uz saglasnost Vlade.
- (4) Pravo upisa u prvi razred srednje škole u statusu redovnog učenika imaju kandidati koji pored ostalih uvjeta iz ovog zakona ispunjavaju uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 18 godina života.
- (5) Pravo upisa u prvi razred srednje škole za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama imaju kandidati koji pored ostalih uvjeta iz ovog zakona ispunjavaju uvjet da do kraja tekuće godine ne navršavaju 22 godine života.
- (6) Škola je dužna dostaviti izvještaj o upisu učenika i prvi (I) razred u roku od tri dana po okončanju upisa.

Član 72. (Upis učenika koji su osnovno obrazovanje završili izvan Kantona)

- (1) Učenici državljani Bosne i Hercegovine koji su završili osnovnu školu u Bosni i Hercegovini izvan Kantona upisuju se pod istim uvjetima kao i učenici s područja Kantona.
- (2) Učenici strani državljani nastavljaju obrazovanje u srednjoj školi pod istim uvjetima kao i državljani Bosne i Hercegovine, ako ugovorima i drugim konvencijama nije drugačije određeno.
- (3) Prilikom upisa u srednju školu, odnosno nastavka obrazovanja učenika iz stava (2) ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 10. i 11. ovog zakona.

Član 73. (Učenička knjižica)

- (1) Srednja škola upisanim učenicima izdaje učeničku knjižicu u kojoj se, pored ličnih podataka, evidentira uspjeh učenika u učenju i vladanju i prate aktivnosti i napredovanje učenika u toku obrazovno-odgojnog procesa.
- (2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se u toku srednjeg obrazovanja dokazuje status učenika srednje škole.
- (3) Obrazac učeničke knjižice propisuje ministar.

Član 74. (Vanredni učenici)

- (1) Prijem zahtjeva i upis vanrednih učenika za prekvalifikaciju, polaganje predmetnih, dopunskih, završnih i maturalnih ispita će se vršiti najkasnije 45 dana prije početka svakog ispitnog roka, utvrđenog ovim zakonom i odgovarajućim pravilnikom.
- (2) Status vanrednog učenika stiče se upisom u odgovarajuću vrstu srednje škole.
- (3) Izuzetno, redovni učenik, u toku školske godine može, konačnom odlukom nastavničkog vijeća, odnosno školskog odbora, promijeniti status u vanrednog kao alternativa najtežoj odgojno-disciplinskoj mjeri ili zaštita najboljeg interesa učenika i škole.
- (4) Vanredni učenici obavezni su pohađati instruktivno- konsultativnu nastavu. Fond časova ove nastave za svaki predmet pojedinačno se utvrđuje odlukom nastavničkog vijeća u skladu sa relevantnošću predmeta za određeno zanimanje i u ukupnom zbiru ne može biti manji od 15% fonda časova propisanog nastavnim planom i programom za predmete koje je kandidat obavezan polagati.
- (5) Srednja škola organizira u toku školske godine tri redovna ispitna roka (januarsko-februarski, junski i augustovsko-septembarski ispitni rok), a po potrebi i jedan vanredni rok koji utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole o čemu najkasnije 15 dana prije početka ovog ispitnog roka obavještava Ministarstvo i Prosvjetnu inspekciju.
- (6) U slučajevima nepravilnosti polaganja ispita za vanredne učenike koje utvrdi nastavničko vijeće ili Prosvjetna inspekcija, direktor škole poništava ispit.
- (7) Bliže propise o upisu, organizaciji nastave i polaganju ispita za vanredne učenike donosi ministar.

Član 75. (Učenici sa specijalnim statusom)

- (1) Redovni učenici u srednjoj školi mogu imati specijalni status.
- (2) Specijalni status iz stava (1) mogu ostvariti učenici koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima, izuzetnim umjetničkim talentima i nadarenim učenicima s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju.

- (3) Škola dodjeljuje specijalni status na osnovu odluke Ministarstva kulture i sporta Kantona o proglašenju učenika perspektivnim ili vrhunskim sportistom, odnosno odluke Ministarstva o proglašenju učenika izuzetnim talentom i nadarenim učenikom, u skladu sa ostvarenim rezultatima.
- (4) Specijalni status se potvrđuje odlukom Nastavničkog Vijeća škole na početku svake školske godine do 30.10. tekuće školske godine, a na osnovu Kriterija koje donosi Vlada.
- (5) Na osnovu odluke iz stava (4) ovog člana, srednja škola će učenicima sa specijalnim statusom odobriti dugoročno ili kratkoročno odsustvovanje sa nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima, u skladu s pravilima škole.
- (6) Srednja škola će učenicima sa specijalnim statusom dati mogućnost putem praćenja nastave i ocjenjivanja, odnosno organiziranjem instruktivno-konsultativne nastave i polaganja predmetnih ispita u toku školske godine, da završe odgovarajući razred.

Član 76. **(Predmetni i razredni ispit)**

- (1) Redovan učenik koji iz opravdanih razloga (bolest u dužem periodu i u drugim opravdanim slučajevima) nije mogao redovno pohađati nastavu i nije mogao biti ocijenjen iz jednog ili više predmeta, polaže predmetni ili razredni ispit.
- (2) Nastavničko vijeće srednje škole može uputiti učenika na razredni odnosno predmetni ispit ukoliko učenik izostane više od 1/5 ukupnog fonda nastavnih časova predviđenih nastavnim planom i programom, odnosno više od 1/5 godišnjeg fonda nastavnih časova iz određenog predmeta.
- (3) Redovan učenik iz st. (1) i (2) ovog člana podnosi nastavničkom vijeću molbu sa dokazima o opravdanosti razloga nepohađanja nastave, koje u svakom konkretnom slučaju donosi odluku, vodeći računa o najboljem interesu učenika.
- (4) Iz odredbi st. (1), (2) i (3) ovog člana izuzimaju se učenici sa specijalnim statusom iz člana 75. ovog zakona.

Član 77. **(Prestanak statusa redovnog učenika)**

- (1) Status redovnog učenika prestaje završetkom srednje škole.
- (2) Učenik gubi status redovnog učenika u svim srednjim školama kada sa uspjehom ne završi razred nakon što je iskoristio prava iz člana 78. ovog zakona.
- (3) Status redovnog učenika u srednjoj školi u koju je učenik upisan za tekuću školsku godinu prestaje:
 - a) ispisivanjem iz srednje škole,
 - b) isključenjem iz srednje škole i
 - c) napuštanjem srednje škole.

Član 78. **(Ponavljanje razreda)**

Redovan učenik u toku ukupnog srednjoškolskog obrazovanja ima pravo dva puta ponavljati razred, s tim da isti razred može ponoviti samo jedanput.

Član 79.
(Preusmjeravanje učenika)

- (1) Redovan učenik koji je tokom ukupnog dotadašnjeg srednjeg obrazovanja u učenju postigao uspjeh najmanje 4,00 i ima primjerno vladanje ima pravo podnijeti zahtjev za preusmjerenje na obrazovanje za zanimanje koje izabere, u istoj ili drugoj srednjoj školi.
- (2) Ukoliko u toku obrazovanja učenik zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred može se, uz njegov i pristanak roditelja ili staratelja, preusmjeriti na obrazovanje za zanimanje sa jednostavnijim programom.
- (3) Odluku za učenike iz st. (1) i (2) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole, posebno uzimajući u obzir Pedagoške standarde i normative.
- (4) Na odluku nastavničkog vijeća može se izjaviti žalba Školskom odboru, a odluka Školskog odbora je konačna.
- (5) Preusmjeravanje iz st. (1) i (2) ovog člana podrazumijeva obavezu učenika da polaže razliku predmeta, koju utvrđuje nastavničko vijeće srednje škole.
- (6) Polaganje dopunskih ispita, kao posljedica promjene zanimanja u toku redovnog školovanja, tretira se kao vanredno školovanje.

Član 80.
(Nastavak obrazovanja započetog u inostranstvu)

- (1) Učenik koji je dio obrazovanja stekao izvan Bosne i Hercegovine može podnijeti zahtjev za upis u srednju školu Kantona uz ispunjenje uvjeta iz člana 10. ovog zakona.
- (2) Nastavničko vijeće škole kojoj je učenik iz stava (1) ovog člana podnio zahtjev za upis, u svakom konkretnom slučaju cijeni osnovanost zahtjeva i mogućnost upisa, o čemu donosi odgovarajuću odluku.
- (3) Na zahtjev iz stava (1) ovog člana, škola je obavezna donijeti pozitivnu odluku kojom se zahtjev prihvata, ukoliko je verificirana za isto ili srodno zanimanje i ukoliko prijem učenika ne dovodi do kršenja Pedagoških standarda i normativa u dijelu kojim se propisuje broj učenika u odjeljenju.
- (4) Ukoliko nastavničko vijeće srednje škole donese negativnu odluku kojom se zahtjev iz stava (1) ovog člana odbija, obavezno je istu dostaviti podnosiocu zahtjeva, Ministarstvu i Prosvjetnoj inspekciji.

Član 81.
(Ispisivanje učenika)

- (1) Učenik se može ispisati iz srednje škole:
 - a) kada iz objektivnih razloga mora prekinuti obrazovanje,
 - b) kada prelazi u drugu srednju školu i
 - c) u drugim opravdanim slučajevima.
- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana može se ispisati iz srednje škole najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu.
- (3) Maloljetnog učenika ispisuju roditelji ili staratelji, a punoljetni učenik se ispisuje sam, uz obavezu škole da pismeno obavijesti roditelja ili staratelja o ispisu učenika.
- (4) Pravo ispisa iz srednje škole, učenik koji ne nastavlja obrazovanje u drugoj školi, može koristiti najviše tri puta, nakon čega gubi pravo na redovno obrazovanje.
- (5) Srednja škola ispisanim učenicima izdaje uvjerenje o uspjehu postignutom u toku školske godine do dana ispisa.
- (6) Obrazac uvjerenja iz stava (5) ovog člana propisan je pravilnikom o vođenju školske dokumentacije i evidencije u srednjoj školi.

Član 82.
(Isključenje učenika)

- (1) Učenik se isključuje iz srednje škole kada:
 - a) neopravdano izostane s nastave duže od 30 nastavnih časova,
 - b) neopravdano izostane 25 nastavnih časova i učini teži disciplinski prekršaj ili
 - c) učini disciplinski prekršaj za koji je pravilima srednje škole predviđena mjera isključenja.
- (2) Učenik koji je isključen iz srednje škole može nastaviti školovanje u drugoj srednjoj školi analognom primjenom rješenja iz čl. 79., 80. i 81. ovog zakona.

Član 83.
(Napuštanje srednje škole)

- (1) Smatra se da je učenik napustio srednju školu ukoliko u kontinuitetu izostane duže od dvije radne sedmice, a o razlogu izostanka škola ne bude obaviještena.
- (2) Škola je obavezna pismenim putem obavijestiti roditelje ili staratelje učenika iz stava (1) ovog člana o kontinuiranom izostajanju učenika nakon izostajanja u trajanju od jedne radne sedmice.
- (3) Odluku o napuštanju škole donosi nastavničko vijeće.
- (4) Na odluku iz stava (3) ovog člana dopuštena je žalba u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Školski odbor je obavezan donijeti rješenje po žalbi u roku od sedam dana od dana prijema žalbe.

Član 84.
(Praćenje razvoja učenika)

- (1) Srednja škola je obavezna da u toku obrazovanja sistematično prati razvoj učenika, njegove sklonosti i sposobnosti i vrednuje rezultate njegovog rada.
- (2) Učenik koji iz zdravstvenih razloga ne može učestvovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili vježbi, ili ako bi takva vježba mogla ugroziti njegovo zdravlje, bit će privremeno ili trajno izuzet iz takvih aktivnosti.
- (3) Odluku o izuzimanju učenika iz određenih aktivnosti na period duži od dvije sedmice donijet će nastavničko vijeće škole na preporuku nadležne zdravstvene ustanove.

Član 85.
(Ocjenjivanje učenika)

- (1) Škola vrednuje i ocjenjuje svakog učenika u smislu uspjeha u nastavi i napredovanja, kao i ponašanja i discipline.
- (2) Redovno ocjenjivanje u srednjoj školi je brojčano.
- (3) Brojčane ocjene su: odličan (5), vrlodobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (4) Ocjenjivanje u srednjoj školi je javno i kontinuirano.
- (5) Prilikom ocjenjivanja u odjeljenjsku knjigu, uz brojčanu ocjenu upisuje se i datum.
- (6) Zaključna ocjena iz svakog predmeta pojedinačno se izvodi na polugodištu i na kraju nastavne, odnosno školske godine.
- (7) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama koji ne mogu biti ocijenjeni na redovan način izuzimaju se iz st. (2), (3), (4), (5) i (6) ovog člana. Ovi učenici ocjenjuju se u skladu sa stavom (1) ovog člana i njihovim sposobnostima.
- (8) Učenici iz stava (7) ovog člana dobijaju pismeni godišnji izvještaj koji opisuje rezultate učenika u odnosu na ciljeve iz plana, umjesto godišnje svjedodžbe sa ocjenama.
- (9) Bliži propis odnosno kriterije o napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika donosi ministar.

Član 86.
(Pedagoški karton)

- (1) Pedagoški karton svakog učenika vodi pedagoška služba, a formira se na osnovu mišljenja pedagoga, psihologa, razrednika, stručnih organa i opisuju napredovanje, sklonosti, posebne osobine i druge relevantne podatke o učeniku, na obrascu koji propisuje ministar uz zaštitu ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.
- (2) Pri prelasku iz jedne škole u drugu, škola iz koje učenik prelazi obavezna je uz prevodnicu dostaviti i pedagoški karton školi u koju učenik prelazi.
- (3) Škola je obavezna, na zahtjev punoljetnog učenika ili roditelja, odnosno roditelja/staratelja učenika, omogućiti uvid u pedagoški karton ili isti izdati.

Član 87.
(Elementi zaključivanja ocjena i općeg uspjeha)

- (1) Prilikom zaključivanja ocjena iz nastavnih predmeta, pored numeričkih ocjena koje je učenik imao tokom godine, uzima se u obzir i profesorova pedagoška procjena napredovanja, rada i zalaganja učenika, te ne predstavlja aritmetičku sredinu numeričkih ocjena.
- (2) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključnih ocjena iz svih nastavnih predmeta na kraju oba polugodišta.
- (3) Za učenike upućene na popravni ispit, opći uspjeh se utvrđuje na način iz stava (1) ovog člana, nakon obavljenih ispita.
- (4) Nastavničko vijeće sredinom oba polugodišta analizira realizaciju nastavnog plana i programa, sa osvrtom na kontinuitet ocjenjivanja.

Član 88.
(Prigovor na zaključnu ocjenu)

- (1) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopštava predmetni nastavnik.
- (2) Učenik i njegovi roditelji odnosno staratelji imaju pravo prigovora na zaključnu pojedinačnu ocjenu na kraju nastavne godine.
- (3) Prigovor se podnosi odjeljenskom vijeću, u roku od dva dana od dana saopštavanja ocjene, u skladu sa stavom (1) ovog člana. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.
- (4) Odjeljensko vijeće je obavezno svaki prigovor na prvoj narednoj sjednici razmotriti i o istom sačiniti mišljenje.
- (5) Odjeljensko vijeće odmah dostavlja prigovor i mišljenje nastavničkom vijeću na odlučivanje.
- (6) Nastavničko vijeće obavezno je da u roku od tri dana od dana dostavljanja prigovora i mišljenja iz stava (5) ovog člana donese odgovarajuću odluku.
- (7) Ako nastavničko vijeće donese odluku o usvajanju prigovora, koja podrazumijeva potrebu provjere znanja učenika, ono imenuje i komisiju za provjeru znanja.
- (8) Komisija iz stava (7) ovog člana obavezna je izvršiti provjeru znanja učenika u roku od dva dana od dana donošenja odluke.
- (9) Ocjena komisije je konačna.
- (10) Ako nastavničko vijeće donese odluku o odbijanju prigovora, ista je konačna.

Član 89.
(Opći uspjeh učenika)

- (1) Učenik je ostvario pozitivan opći uspjeh na kraju polugodišta, odnosno na kraju školske godine, ukoliko niti iz jednog predmeta nema zaključnu ocjenu nedovoljan (1).
- (2) U svjedodžbe i druge dokumente u koje se upisuje opći uspjeh učenika, pored ocjene odličan, vrlodobro, dobar i dovoljan upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimalne.
- (3) Nakon zaokruživanja prosječne ocjene u skladu sa stavom (2) ovog člana učenik je završio razred sa:
 - a) odličnim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
 - b) vrlodobrim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu od 3,50 do 4,49;
 - c) dobrim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu od 2,50 do 3,49;
 - d) dovoljnim uspjehom ako je postigao prosječnu ocjenu od 2,0 do 2,49.
- (4) Učenik nije završio razred ako na kraju školske godine ima jednu ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1).

Član 90.
(Popravni ispit i ponavljanje razreda)

- (1) Učenik koji na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije zaključne ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit.
- (2) Učenik koji na kraju nastavne godine ima tri ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1) upućuje se da ponovi razred, ukoliko ne gubi status redovnog učenika u skladu sa članom 78. ovog zakona.

Član 91.
(Vladanje učenika)

- (1) U srednjoj školi ocjenjuje se vladanje učenika.
- (2) Vladanje učenika se ocjenjuje na osnovu redovnosti pohađanja nastave i poštivanja učeničkih dužnosti propisanih pravilima škole.
- (3) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlodobro, dobro, zadovoljava i loše.
- (4) Ocjene iz vladanja utvrđuje odjeljenjsko odnosno nastavničko vijeće na prijedlog razrednika, na kraju prvog polugodišta i na kraju nastavne godine.

Član 92.
(Završavanje dva razreda u toku jedne školske godine)

- (1) Izuzetno, učeniku koji u prethodnom razredu ostvari odličan opći uspjeh sa prosječnom ocjenom 5,00 i ima primjerno vladanje može se na lični zahtjev odnosno zahtjev roditelja ili staratelja odobriti da završi dva razreda u toku jedne školske godine.
- (2) Odluku o zahtjevu iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće srednje škole.

Član 93.
(Izdavanje javnih isprava)

- (1) Na osnovu podataka iz dokumentacije i evidencije srednje škole, škola izdaje javne isprave.
- (2) Vjerodostojnost javne isprave potvrđuje se potpisom ovlaštenog lica i ovjerava pečatom.
- (3) Učeniku koji sa uspjehom završi razred, srednja škola izdaje svjedodžbu o završenom razredu.
- (4) Učeniku koji s uspjehom položi maturu/završni ispit, srednja škola izdaje odgovarajuću diplomu o završenoj srednjoj školi.

- (5) U srednjoj školi se polaže matura/završni ispit koja se sastoji od maturskog rada/praktičnog rada i eksterne provjere znanja iz relevantnih predmeta.
- (6) Učeniku koji je polagao eksternu maturu izdaje se uvjerenje.

Član 94.
(Vođenje školske dokumentacije i evidencije)

- (1) Srednja škola vodi dokumentaciju i evidenciju o obrazovno-odgojnoj djelatnosti.
- (2) Direktor i nastavnici srednje škole su obavezni uredno i blagovremeno voditi dokumentaciju i evidenciju i odgovorni su za ažurnost njihovog vođenja.
- (3) Srednja škola je dužna voditi jedinstvenu bazu podataka u elektronskoj formi.
- (4) Bliži propis o sadržaju svjedodžbe, diplome i načinu vođenja dokumentacije i evidencije kao i jedinstvene baze podataka iz stava (3) ovog člana u srednjoj školi donosi ministar.

Član 95.
(Vrsta i način vođenja evidencija)

- (1) Škola vodi evidenciju o:
 - a) učeniku;
 - b) uspjehu učenika;
 - c) odgojno-obrazovnom radu;
 - d) zaposlenicima i
 - e) školskom inventaru.
- (2) Evidencija iz stava (1) vodi se u elektronskom i materijalnom obliku.
- (3) Za redovno vođenje evidencije i tačnost podataka odgovoran je direktor škole.

Član 96.
(Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju)

- (1) Evidencija u elektronskom obliku iz člana 95. stav (1) ovog zakona se vodi kroz Informacioni sistem upravljanja u obrazovanju (u daljem tekstu: EMIS), koji uspostavlja i kojim upravlja Ministarstvo, s ciljem efikasnog funkcionisanja odgojno-obrazovnog sistema.
- (2) EMIS je sistem za prikupljanje, obradu i generisanje statističkih izvještaja na nivou osnovnog i srednjeg obrazovanja s ciljem efikasnijeg upravljanja obrazovnim procesom i resursima u Kantonu Sarajavo, a sastoji se od dva nivoa baza podataka:
 - a) školska baza, za čiji rad je zadužena EMIS odgovorno lice u školi koja brine o njegovom funkcionisanju i
 - b) ministarska baza, za čiji rad je zadužena EMIS odgovorno lice u Ministarstvu.
- (3) Ministarsku bazu podataka čine objedinjene baze svih srednjih škola koje se vode kao pojedinačne baze podataka.
- (4) Obrada ličnih podataka u EMIS sistemu vrši se uz korištenje obaveznih mjera tehničke zaštite, koje uključuju pohranu u bazu podataka i pristup serveru, preko mreže kontrolisane sa firewall-om. Podaci o prenosu od udaljenih korisničkih računara do servera i obratno zaštićeni su od prisluškivanja i izmjene. Zaštita se provodi upotrebom kriptografije, upotrebom HTTPS protokola i alternativno upotrebom VPN mreža.

Član 97.
(Evidencija o učeniku)

- (1) Evidenciju o učeniku čine podaci o njegovom identitetu (lični podaci), identitetu roditelja/staratelja, obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom statusu, uspjehu učenika, te podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci.
- (2) Lični podaci o učeniku iz stava (1) ovog člana su: ime i prezime učenika, jedinstveni matični broj, pol, datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja, adresa, mjesto stanovanja, kontakt telefon, matični broj učenika, nacionalna pripadnost i državljanstvo.
- (3) Lični podaci o roditelju/staratelju učenika iz stava (1) su: ime i prezime roditelja, adresa, mjesto, općina stanovanja, kontakt telefon, odnosno adresa elektronske pošte na koje je moguće prenijeti hitne poruke roditelju/staratelju u vrijeme kada učenik boravi u školi.
- (4) Podaci o obrazovnom statusu učenika iz stava (1) ovog člana su podaci o: vrsti škole i trajanju obrazovanja, obrazovnom profilu i smjeru, organizaciji obrazovnog rada, obaveznim i izbornim predmetima, stranim jezicima, fakultativnim predmetima, podaci o individualnom obrazovnom planu, dopunskoj i dodatnoj nastavi, slobodnim aktivnostima za koje se opredijelio i drugim oblastima školskog programa u kojima učestvuje, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim odgojnim i odgojno-disciplinskim mjerama.
- (5) Podaci o zdravstvenom statusu učenika iz stava (1) ovog člana obrađuju se radi osiguranja posebnih obrazovnih potreba učenika, a to su sljedeći podaci: o zdravstvenom statusu učenika (zdrav/bolestan), vrsti oboljenja, dijagnozi, terapiji, vrsti posebne potrebe i sl. Način obrade podataka o zdravstvenom stanju učenika se uređuje posebnim aktom koji donosi ministar.
- (6) Podaci kojima se određuje socijalni status učenika, roditelja/staratelja su: podaci o uslovima stanovanja (stanovanje u stanu, kući, porodičnoj kući, podstanarstvu, domu, da li učenik ima svoju sobu i drugim oblicima stanovanja), udaljenosti domaćinstva od škole; stanju porodice (broj članova porodičnog domaćinstva, da li su roditelji živi, bračni status roditelja, njihov obrazovni nivo i zaposlenje), kao i podatak o primanju novčane socijalne pomoći i da li porodica može da obezbijedi knjige i pribor za učenje.

Član 98.
(Evidencija o uspjehu učenika)

Evidenciju o uspjehu učenika čine podaci kojima se utvrđuje postignut uspjeh učenika u učenju i vladanju i to: ocjene u toku kvalifikacijskog perioda, zaključne ocjene iz nastavnih predmeta na kraju prvog i drugog polugodišta, ocjene na eksternoj maturi i podaci o izdatim javnim ispravama, podaci o razrednim, popravnim, kontrolnim i godišnjim ispitima, o rezultatima eksterne mature i drugim ispitima koji se obrađuju u skladu sa zakonom.

Član 99.
(Evidencija o odgojno-obrazovnom radu)

Evidenciju o odgojno-obrazovnom radu čine podaci o: podjeli predmeta na nastavnike i rasporedu sati nastave i ostalih oblika obrazovnog rada, udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima, rasporedu pismenih radova, kontrolnim vježbama, podaci o ostvarivanju školskog programa, saradnji sa roditeljima, odnosno starateljima i jedinicom lokalne samouprave i ostalim oblicima odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa Zakonom.

Član 100.
(Evidencija o uposlenicima)

- (1) Evidenciju o uposlenicima čine sljedeći podaci: ime i prezime, jedinstveni matični broj građanina, pol, datum rođenja, mjesto, općina i država rođenja, adresa, mjesto, općina i država stanovanja, kontakt telefon, adresa elektronske pošte, nivo i vrsta obrazovanja, podaci o stručnom usavršavanju i stečenim zvanjima, podaci o državljanstvu, podatak o vrsti radnog odnosa, načinu i dužini radnog angažovanja, podaci o stručnom ispitu, podaci o zaduženjima i fondu časova nastavnika, stručnih saradnika, asistenata u nastavi i ostalog nenastavnog osoblja, plati i učešću u radu organa i tijela škole, a u svrhu ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada, u skladu sa Zakonom.
- (2) Lični podaci iz stava (1) ovog člana se obrađuju za potrebe obaveznog srednjeg obrazovanja, potrebe škole i Ministarstva.

Član 101.
(Način prikupljanja podataka za evidenciju)

- (1) Lični podaci koji se obrađuju u EMIS-u potiču iz javnih isprava koje se pribavljaju po službenoj dužnosti ili ih dostavljaju roditelji/staratelji i uposlenici.
- (2) Izuzetno lični podaci koji se obrađuju u EMIS sistemu zavisno od prirode tih podataka mogu biti pribavljeni na propisanom obrascu EMIS, kao izjave i izjašnjenja roditelja/staratelja.
- (3) Na osnovu podataka unesenih u EMIS osnovna škola izdaje javne isprave elektronskim putem.

Član 102.
(Obrada podataka)

Vrste, naziv, sadržaj obrazaca i način vođenja dokumentacije i evidencije u materijalnom obliku propisuje ministar Pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije.

Član 103.
(Vođenje evidencije)

- (1) Evidencija se vodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku latiničkim pismom u skladu sa zakonom.
- (2) Podaci u EMIS-u ažuriraju se na dan nastanka promjene, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Član 104.
(Rokovi čuvanja podataka)

- (1) Lični podaci iz evidencije o učenicima i podaci iz evidencije o uspjehu učenika koji se odnose na zaključne ocjene na kraju školske godine i rezultati na maturi/završnom ispitu čuvaju se trajno.
- (2) Svi ostali podaci čuvaju se deset godina.

Član 105.
(Svrha obrade i zaštita podataka)

- (1) Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u obrazovanju, radi praćenja efikasnog i kvalitetnog funkcionisanja odgojno-obrazovnog sistema, planiranja obrazovne politike, praćenje, proučavanje i unapređivanje odgojno-obrazovnog nivoa učenika, profesionalnog statusa i usavršavanja nastavnika, rada obrazovnih ustanova, efikasno finansiranje sistema obrazovanja i stvaranje osnova za sprovođenje istraživanja u oblasti obrazovanja.

- (2) Sva lica koje dolaze u kontakt sa podacima u informacionom sistemu upravljanja u obrazovanju, odnosno podacima koji su u bazu uskladišteni moraju biti upoznati da dolaze u kontakt sa podacima koji predstavljaju službenu tajnu, te da se moraju pridržavati Zakona o zaštiti ličnih podataka, i da svaka zloupotreba podataka iz baze podataka za sobom povlači odgovornost kao i sankcije u skladu sa zakonom.
- (3) Za potrebe naučno-istraživačkog rada i prilikom izrade obrazovno-statističkih analiza, lični podaci koriste se i objavljuju na način kojim se obezbjeđuje zaštita identiteta učesnika odgojno-obrazovanog procesa.
- (4) Podaci iz dokumentacije i evidencije moraju biti zaštićeni od zloupotrebe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa, u skladu s odredbama zakona i Pravilnikom o primjeni informacionog sistema EMIS u Kantonu Sarajevo, a kojeg donosi ministar najkasnije u roku od tri mjeseca nakon usvajanja Zakona.
- (5) Detaljnije upute o načinu prikupljanja podataka, osoblja koji su ovlašteni da koriste informacije sadržane u pojedinačnim datotekama, način snimanja i prijenosa ličnih podataka, način njihovog uništavanja nakon isteka roka čuvanja i druge postupke i mjere zaštite propisuje pravilnikom iz stava (4) ovog člana.
- (6) Ovlaštenje za pristup i nivo pristupa podacima iz EMIS-a odobrava ministar.

Član 106. **(Priznanja, pohvale i nagrade)**

Učeniku koji postiže izuzetne rezultate u obrazovno- odgojnom procesu, vannastavnim i drugim aktivnostima, srednja škola može dodjeljivati priznanja, pohvale i nagrade, pod uvjetima i na način utvrđen pravilnikom koji donosi Školski odbor na prijedlog Nastavničkog vijeća.

Član 107. **(Odgojno-disciplinske mjere)**

- (1) U toku školske godine učeniku se izriču odgojno- disciplinske mjere za učinjene teže povrede učeničkih dužnosti kao što su:
 - a) neopravdano izostajanje sa nastave u obimu koji je propisan pravilima škole,
 - b) prepravka podataka u svjedočanstvu, diplomu, đlačkoj knjižici i drugim javnim ispravama koje izdaje srednja škola,
 - c) dopisivanje podataka u evidenciji srednje škole,
 - d) krađa imovine škole, preduzeća, ustanove, učenika ili nastavnika, odnosno uposlenika škole,
 - e) konzumiranje, podstrekavanje na konzumiranje, odnosno pomaganje učeniku u upotrebi alkohola ili narkotika,
 - f) izazivanje, odnosno učestvovanje u tuči u prostorijama i dvorištu škole, na praktičnoj nastavi, na ekskurziji ili izletu, te tokom realizacije drugih nastavnih i vannastavnih aktivnosti,
 - g) posjedovanje oružja ili hladnog oruđa u prostorijama i dvorištu škole, na praktičnoj nastavi, na ekskurziji ili izletu, te tokom realizacije drugih nastavnih i vannastavnih aktivnosti,
 - h) izazivanje nacionalne, etničke ili vjerske netrpeljivosti,
 - i) nemaran odnos prema radu, učenju i aktivnostima u srednjoj školi,
 - j) neprimjeren odnos prema drugim učenicima, nastavnicima i drugim uposlenicima i školskoj imovini i
 - k) drugi slučajevi utvrđeni pravilima škole.
- (2) Odgojno-disciplinske mjere za teže povrede iz stava (1) ovog člana i lakše povrede propisane pravilima srednje škole su:

- a) ukor razrednika, što povlači ocjenu iz vladanja "vrlodobro",
 - b) ukor odjeljenjskog vijeća, što povlači ocjenu iz vladanja "dobro",
 - c) ukor direktora, što povlači ocjenu iz vladanja "zadovoljava",
 - d) ukor nastavničkog vijeća, što povlači ocjenu iz vladanja "loše",
 - e) isključenje iz srednje škole.
- (3) Odgojno-disciplinske mjere iz tač. d) i e), stava (2) ovog člana izriče nastavničko vijeće posebnim rješenjem.
- (4) Na rješenje o izricanju odgojno-disciplinskih mjera iz stava (3) ovog člana, učenik, odnosno njegov roditelj ili staratelj može izjaviti žalbu školskom odboru srednje škole u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) U odlučivanju po žalbi iz stava (4) ovog člana, školski odbor može donijeti odluku kojom:
- a) odbacuje žalbu kao nedopuštenu, neurednu ili neblagovremenu i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - b) odbija žalbu kao neosnovanu i potvrđuje odluku nastavničkog vijeća,
 - c) prihvata žalbu kao osnovanu i vraća istu na ponovni postupak nastavničkom vijeću,
 - d) prihvata žalbu i preinačuje odluku nastavničkog vijeća i primjenjuje drugu disciplinsku mjeru koju smatra primjerenom.
- (6) Školski odbor je obavezan donijeti odluku u roku od osam dana od dana prijema žalbe iz stava (4) ovog člana, odluka školskog odbora je konačna i na istu nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (7) Učeniku kojem je izrečena disciplinska mjera isključenja iz srednje škole, a koji svojim ponašanjem ne ugrožava lica ni imovinu škole, škola je obavezna omogućiti pohađanje nastave i nakon izricanja mjere sve dok odluka ne postane konačna.

Član 108.

(Izricanje odgojno-disciplinskih mjera)

- (1) Izrečena odgojno-disciplinska mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja učenika u skladu sa članom 107. stav (2) ovog zakona.
- (2) Odgojno- disciplinska mjera odnosi se na školsku godinu za koju je izrečena, a u toku školske godine može se preinačiti.
- (3) Bliže odredbe o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, ublažavanju i ukidanju izrečene odgojno-disciplinske mjere, uključujući ocjenu iz vladanja koju ista povlači, kao i nadoknadi materijalne štete utvrđuju se pravilima škole.

Član 109.

(Upoznavanje sa pravima i dužnostima učenika)

- (1) Srednja škola je obavezna da upozna učenike s njihovim pravima odnosno dužnostima i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i pravilima srednje škole.
- (2) Izvodi iz relevantnih propisa, u vezi sa stavom (1) ovog člana, obavezni su dio sadržaja oglasne ploče u srednjoj školi.

Član 110.

(Prijevoz i ishrana učenika)

- (1) Kanton, u saradnji sa Gradom, općinama i drugim zainteresiranim subjektima, obezbjeđuje sredstva za sufinansiranje troškova prijevoza redovnih učenika srednjih škola kao javnih ustanova koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometra od škole koju pohađaju.
- (2) U školi se može organizirati ishrana učenika u skladu sa Pravilnikom kojeg donosi ministar.

IX. UPOSLENICI ŠKOLE

Član 111. (Definicija)

Uposlenici u srednjoj školi su nastavnici, stručni i drugi saradnici, administrativno-finansijsko, pomoćno i tehničko osoblje i drugi uposlenici kako je to propisano Pedagoškim standardima i normativima.

NASTAVNICI, STRUČNI I DRUGI SARADNICI

Član 112. (Profil i stručna sprema nastavnika)

- (1) Nastavnik u srednjoj školi je lice koje realizira nastavi plan i program i kojem je prvenstveni zadatak obrazovanje i odgoj učenika.
- (2) Profil i stručna sprema nastavnika u srednjoj školi utvrđuje se nastavnim planom i programom za svaki predmet pojedinačno, u ovisnosti od vrste i tipa srednje škole, a profil i stručna sprema svih ostalih uposlenika utvrđuju se pedagoškim standardima i normativima.
- (3) Općeobrazovnu, stručno-teorijsku, praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada, u skladu sa stavom (2) ovog člana, u srednjoj školi izvode lica:
 - a) sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta i
 - b) sa završenim I ili II, odnosno III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta.
- (4) Praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada u srednjim školama izvode i nastavnici sa završenim VII, odnosno VI stepenom stručne spreme, u skladu sa nastavnim planom i programom, majstori, poslovođe, specijalisti instruktori sa završenim najmanje V stepenom stručne spreme i sa pet godina radnog iskustva u struci i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičkom grupom predmeta.
- (5) Ako se praktična i nastava u okviru laboratorijskog rada realizira u privrednim ili drugim organizacijama, ugovorom srednje škole sa tom organizacijom se određuju lica zadužena za praćenje, realizaciju i ocjenjivanje učenika iz predmeta praktične nastave.
- (6) Na profil i stručnu spremu lica koja su ugovorom iz stava (6) ovog člana određena za ocjenjivanje učenika analogno se primjenjuju st. (3), (4) i (5) ovog člana.
- (7) Za učenike sa dodatnim obrazovnim potrebama općeobrazovne predmete u srednjoj školi predaju nastavnici i defektolozi odgovarajućeg profila i stručne spreme u skladu sa nastavnim planom i programom.
- (8) Za učestvovanje u obrazovno-odgojnom radu i obavljanju poslova pod neposrednim rukovodstvom nastavnika, srednja škola može imati stručnog saradnika u nastavi, u skladu sa Pedagoškim standardima i nastavnim planom i programom.

Član 113. (Priprema i stručno usavršavanje)

- (1) Nastavnik u srednjoj školi ima slobodu u pedagoškom radu i poučavanju u okvirima utvrđenim nastavnim planom i programom i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima.

- (2) Nastavnik ima obavezu da se uredno priprema za organizaciju i obavljanje neposrednog obrazovno- odgojnog rada, za čas, odnosno nastavnu jedinicu.
- (3) Nastavnici, stručni i drugi saradnici obavezni su da se stručno usavršavaju i kontinuirano educiraju u toku cijelog radnog vijeka, s ciljem kvalitetnog praćenja, podsticanja i pomaganja u obrazovanju i razvoju učenika i obavljanja drugih poslova utvrđenih relevantnim propisima.
- (4) Pravilnik o stručnom usavršavanju donosi ministar.
- (5) Nastavnici i stručni saradnici srednje škole mogu se udruživati u stručne aktive i udruženja na nivou škole i višim nivoima, s ciljem unapređenja rada, edukacije i saradnje na domaćem i međunarodnom planu.

Član 114. **(Ostali uposlenici)**

- (1) Ostali uposlenici u srednjoj školi su: stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika, stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove i ostalo osoblje.
- (2) Stručni saradnici u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika u srednjoj školi su: pedagog, pedagog-psiholog, psiholog, socijalni radnik, bibliotekar, defektolog, rukovalac nastavnom tehnikom-programer i koordinator praktične nastave.
- (3) Stručni saradnici za pravne i ekonomske poslove u srednjoj školi su: sekretar, rukovodilac računovodstva i zdravstveni radnik.
- (4) U ostalo osoblje spadaju uposlenici tehničko-higijenske službe i uposlenici na koje škola ima pravo po pedagoškim standardima i normativima, ovisno o specifičnostima uvjeta rada. Ovo osoblje je administarstivno-tehnička podrška funkcioniranju srednje škole u cjelini.
- (5) Broj ostalih uposlenika i njihov profil i stručna sprema, propisani su Pedagoškim standardima i normativima za srednje obrazovanje.

Član 115. **(Način upošljavanja)**

- (1) Nastavnici, stručni i drugi saradnici i drugi uposlenici definiraju radni angažman ugovorom o radu.
- (2) Nastavnici, stručni i drugi saradnici i drugi uposlenici upošljavaju se preuzimanjem nastavnika, stručnih saradnika i drugih uposlenika iz drugih škola sa spiska uposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba za osnovne i srednje škole koji se vodi u Ministarstvu, odnosno, na osnovu javnog konkursa koji raspisuje školski odbor.
- (3) Ukoliko u srednjoj školi kao javnoj ustanovi postoji upražnjeno radno mjesto, škola je dužna prvo preuzeti lice sa spiska uposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba iz stava (1) ovog člana, koje ispunjava sve opće i posebne uvjete za to radno mjesto.
- (4) Ukoliko se popunjavanje upražnjelog radnog mjesta u skladu sa stavom (2) ovog člana ne može realizirati, upražnjeno mjesto se oglašava putem javnog konkursa, koji se provodi u skladu sa relevantnim propisima kojima se regulira upošljavanje.
- (5) Prilikom ponude upošljavanja i izbora uposlenika primjenjivat će se odredbe člana 7. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Član 116. **(Uposlenici za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba)**

- (1) Pravo na evidentiranje u spisak uposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba iz člana 115. stav (2) ovog zakona imaju uposlenici koji su u radnom odnosu na

neodređeno vrijeme, kao i direktori, pomoćnici direktora i voditelji dijela nastavnog procesa, u okviru svog profila i stručne spreme u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama Kantona.

- (2) Pravilnik kojim se definiraju kriteriji za proglašavanje uposlenika za čijim je radom djelimično ili potpuno prestala potreba, te uvjete preuzimanja uposlenika iz jedne škole u drugu donosi ministar uz konsultacije sa sindikatom.

Član 117. (Privremeno angažiranje uposlenika)

Uposlenici u srednjoj školi u hitnim, odnosno vanrednim slučajevima, mogu biti angažirani na određeni vremenski period, koji shodno Zakonu o radu ne može biti duži od šest mjeseci, pod uvjetom da se upražnjeno radno mjesto ne može popuniti u skladu sa članom 115. ovog zakona.

Član 118. (Ljekarski pregled)

- (1) Svaki uposlenik srednje škole prije početka školske godine obavezan je obaviti sistematski ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi kao javnoj ustanovi i uvjerenje o ljekarskom pregledu dostaviti u srednju školu kod koje se nalazi njegov personalni dosije. Sadržaj sistematskog ljekarskog pregleda propisuje ministar uz pribavljanje mišljenja Ministarstva zdravstva Kantona.
- (2) U srednjoj školi ne može se dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom, odnosno radnom procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.
- (3) Uposlenik srednje škole za kojeg se utvrde zdravstvene anomalije iz stava (2) ovog člana, odmah po utvrđivanju datih činjenica bit će udaljen iz procesa rada i upućen na liječenje.
- (4) Pravilima srednje škole preciznije se uređuje postupak prema uposleniku iz stava (3) ovog člana i njegov dalji radni status.

Član 119. (Praćenje rada uposlenika)

- (1) Rad uposlenika se sistematično prati i ocjenjuje na osnovu pravilnika koji, uz konsultacije sa sindikatom, donosi ministar.
- (2) Sastavni dio pravilnika iz stava (1) ovog člana su kriteriji za ocjenjivanje, napredovanje i sticanje posebnih zvanja nastavnika, stručnih i drugih saradnika.

Član 120. (Evaluacija rada nastavnog i rukovodnog osoblja)

- (1) Srednja škola je obavezna svake školske godine provoditi postupak evaluacije rada rukovodnog i nastavnog osoblja, odnosno uspješnosti realiziranja nastavnih programa.
- (2) Evaluacija rada rukovodnog i nastavnog osoblja provodi se u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar.
- (3) Srednje škole na osnovu odluke nastavničkog vijeća mogu provoditi evaluacionu anketu o radu nastavnog osoblja od strane učenika svake školske godine, a s ciljem unapređenja kvaliteta obrazovno-odgojnog rada.
- (4) Evaluacijom se obavezno ocjenjuju: kvalitet nastave i interaktivnog odnosa učenik-nastavno osoblje, korektnost u komunikaciji, odnos nastavnog osoblja prema učeniku na nastavi i na provjerama znanja, kao i drugi elementi utvrđeni pravilnikom iz stava (2) ovog člana.

- (5) Evaluacija rada rukovodnog i nastavnog osoblja je dio integralnog procesa uspostave sistema kvaliteta, odnosno samokontrole i unutrašnje ocjene kvaliteta.
- (6) Rezultate vrednovanja rada rukovodnog, nastavnog, stručnog i drugog osoblja srednja škola je obavezna analizirati i isti čine sastavni dio personalnog dosijea svakog uposlenika srednje škole.

Član 121.

(Zaštita prava nastavnog i drugog osoblja)

- (1) Zaštita prava nastavnog i drugog osoblja u srednjoj školi ostvaruje se u skladu sa zakonom, pravilima i drugim aktima srednje škole.
- (2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa nastavnog i drugog osoblja u srednjoj školi primjenju se odredbe Zakona o radu i Kolektivnog ugovora ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Član 122.

(Odgovornost nosilaca funkcija u tijelima srednje škole i nastavnog, stručnog i drugog osoblja)

- (1) Nosioci funkcija u tijelima srednje škole te nastavno, stručno i drugo osoblje imaju naglašenu društvenu odgovornost.
- (2) Općim aktom srednje škole preciznije se regulira postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti lica iz stava (1) ovog člana.
- (3) Postupak disciplinske odgovornosti protiv lica iz stava (1) ovog člana pokreće se za teže i lakše povrede obaveza utvrđene općim aktom srednje škole.
- (4) Postupak disciplinske odgovornosti ne može se pokrenuti nakon:
 - a) isteka šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca,
 - b) isteka godine dana od dana kad je povreda učinjena.
- (5) U slučaju kada je protiv lica iz stava (1) ovog člana potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i više, srednja škola je obavezna donijeti odluku o suspenziji tih lica iz nastavnog procesa do okončanja krivičnog postupka.
- (6) Licima iz stava (5) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (5) ovog člana srednja škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa i u pismenoj formi obavijestiti Ministarstvo.
- (7) Srednja škola je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu rukovodnog, nastavnog, stručnog i drugog osoblja koji je predao dokumenta ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni.
- (8) Ministarstvo vodi registar lica iz st. (5) i (6) ovog člana.

Član 123.

(Obaveza verifikacije nastave)

- (1) U školi na određeno vrijeme mogu biti uposleni nastavnici ili stručni saradnici koji nemaju propisane kvalifikacije, ali imaju odgovarajući stepen školske spremne, pod uvjetom da se na javni konkurs nije prijavio kandidat koji ispunjava propisane uvjete, u skladu sa Zakonom o radu.
- (2) Nastava koju izvode nastavnici iz stava (1) ovog člana se na kraju nastavne godine verificira od nastavnika koji ispunjava uvjete koje propisuje nastavni plan i program u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar.

Član 124.

(Pripravnici)

- (1) Lice koji prvi put zasniva radni odnos na poslovima nastavnika, stručnog ili drugog saradnika ima status pripravnika.
- (2) Škola je dužna, odmah po njegovom stupanju na posao, pripravniku izdati rješenje o pripravnničkom stažu sa rokom polaganja ispita za samostalan odgojno-obrazovni rad, odnosno, stručnog ispita i imenovati mentora.
- (3) Po završetku pripravnčkog staža, pripravnik je obavezan polagati ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad, odnosno stručni ispit.

Član 125.

(Ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad i stručni ispit)

- (1) Program osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad, stažiranje, profil i stručna sprema mentora, sastav komisije, način i troškovi polaganja ispita za samostalan odgojno-obrazovni rad, odnosno stručnog ispita, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije reguliraju se pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Stručni ispit polaže se pred stručnom komisijom koju imenuje ministar.

Član 126.

(Lica koja nemaju završen nastavnički fakultet)

- (1) U skladu sa nastavnim planom i programom u srednjoj školi mogu se angažirati lica sa radnim iskustvom ili bez radnog iskustva u nastavi koja nemaju završen nastavnički fakultet.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana koja imaju položenu pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta obavezna su položiti stručni ispit za samostalan odgojno-obrazovni rad.
- (3) Lica iz stava (1) ovog člana u čijem studiju nije bila zastupljena pedagoško-psihološka i metodičko-didaktička grupa predmeta, obavezna su položiti navedenu grupu predmeta i stručni ispit za samostalan obrazovno-odgojni rad.
- (4) Licima iz st. (2) i (3) ovog člana škola je dužna odmah po stupanju na posao izdati rješenje o pripravnničkom stažu, odnosno rješenje o stažiranju, sa rokom polaganja ispita za samostalan obrazovno-odgojni rad, odnosno, stručnog ispita i imenovati mentora, a licima iz stava (3) i rješenje o obavezi polaganja pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta.
- (5) Rok za polaganje ispita grupe predmeta iz stava (3) ovog člana je 12 mjeseci od dana stupanja na rad ovih lica.
- (6) Lica iz stava (3) ovog člana odmah nakon što polože pedagoško-psihološku i didaktičko-metodičku grupu predmeta uz uvjet da su obavili pripravnčki staž u propisanom trajanju, stiču pravo polaganja stručnog ispita za samostalan odgojno-obrazovni rad.
- (7) Rok za polaganje stručnog ispita za lica iz stava (3) ovog člana je šest mjeseci od dana položenog posljednjeg ispita pedagoško-psihološke i metodičko-didaktičke grupe predmeta, odnosno šest mjeseci od posljednjeg dana obavljenog pripravnčkog staža, u protivnom mu prestaje radni odnos u toj školi.

Član 127.

(Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Nastavnicima, stručnim i drugim saradnicima bez radnog iskustva, u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom srednja škola može omogućiti stručno osposobljavanje za samostalan odgojno-obrazovni rad, bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad).
- (2) Na volontere iz stava (1) ovog člana, analogno se primjenjuju čl. 124. i 125. ovog zakona.

Član 128.
(Raspored radnog vremena)

- (1) Raspored radnog vremena nastavnika u okviru četrdesetsatne radne sedmice utvrđuje direktor, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima i općim aktima škole.
- (2) Nastavnik općeobrazovne i stručnoteorijske nastave, u okviru četrdesetsatne radne sedmice ima 25 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi.
- (3) Nastavnik praktične nastave u okviru četrdesetsatne radne sedmice ima 28 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi.
- (4) Neposredni obrazovno-odgojni rad podrazumijeva časove redovne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave, vrijeme za pregled pismenih zadataka/programa, razredništvo-čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti. Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima i normativima.
- (5) Izuzetno od stava (3) ovog člana, direktor može iz opravdanih razloga utvrditi da nastavnik ima do 30 časova neposrednog obrazovno-odgojnog rada, u periodu ne dužem od jednog polugodišta u toku jedne školske godine.
- (6) Raspored radnog vremena za ostale uposlenike utvrđuje direktor u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima i općim aktima škole.

Član 129.
(Godišnji odmor uposlenika)

- (1) Uposlenici koriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta učenika.
- (2) Dužina trajanja godišnjih odmora utvrđuje se općim aktom srednje škole shodno Zakonu o radu i Kolektivnom ugovoru za djelatnost srednjeg obrazovanja.
- (3) Izuzetno, uposlenici koji ne iskoriste godišnji odmor u toku ljetnog raspusta, mogu koristiti godišnji odmor do 30. juna naredne godine.

X. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA I STRUČNI NADZOR

Član 130.
(Nadzor)

- (1) Nadzor u smislu ovog zakona podrazumijeva: nadzor nad zakonitošću rada srednjih škola, inspekcijski nadzor i stručni nadzor.
- (2) Stručni nadzor nad radom javnih ustanova i ustanova iz oblasti srednjeg obrazovanju vrši Ministarstvo putem Prosvjetno-pedagoškog zavoda.
- (3) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Ministarstvo:
 - a) pokreće postupak za ocjenu zakonitosti rada i općih akata srednjih škola,
 - b) donosi odluku o zabrani rada srednje škole ako ne ispunjava uvjete za rad utvrđene zakonom, Pedagoškim standardima i normativima i drugim provedbenim aktima ili ne ostvaruje zakonom utvrđene ciljeve i zadatke,
 - c) pokreće inicijativu za izmjenu Zakona, podzakonskih, provedbenih i drugih akata,
 - d) preuzima druge mjere za koje je ovlašteno zakonom.
- (4) Ministarstvo je obavezano donijeti akt o poništenju odnosno obustaviti od izvršenja odluku tijela srednje škole u roku od 60 dana od dana saznanja za tu odluku, ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima.
- (5) Nakon donošenja odgovarajućeg akta iz stava (4) ovog člana dalji postupak se provodi u skladu sa zakonom.
- (6) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i drugih propisa relevantnih za oblast srednjeg obrazovanja vrše odgovarajuće službe u skladu sa vlastitim propisima.

Član 131.
(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona, podzakonskih i općih akata iz oblasti srednjeg obrazovanja i s tim u vezi preduzimanje odgovarajućih mjera vrše prosvjetni inspektori u skladu sa Zakonom o prosvjetnoj inspekciji.
- (2) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:
 - a) postupanje srednje škole u pogledu primjene ovog zakona, drugih propisa i akata koje donosi ministar, te općih akata;
 - b) primjenu standarda koje određuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje;
 - c) kontrolu stručne zastupljenosti nastave odgovarajućim profilom i stručnom spremom nastavnog kadra, utvrđenih ovim zakonom i nastavnim planom i programom;
 - d) upotrebu odobrenih nastavnih planova i programa, udžbenika i drugih nastavnih sredstava;
 - e) upis učenika u školu;
 - f) izricanje odgojno-disciplinskih mjera prema učenicima;
 - g) primjenu zakonskih i drugih odredaba koje se odnose na statusna pitanja učenika;
 - h) vođenje relevantne dokumentacije i evidencije;
 - i) kontrolu javnih isprava, općih i pojedinačnih akata škole i drugih akata koja se odnose na rad organa koje kontroliše;
 - j) kontrolu upisa u Registar koji vodi Ministarstvo i upisa u sudski registar;
 - k) pravo i obavezu prosvjetnog inspektora na izricanje mjera i utvrđivanje rokova za njihovo izvršenje u skladu sa zakonom.
 - l) podnošenje prijave nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili privredni prestup, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.
- (3) Na rješenje prosvjetnog inspektora može se izjaviti žalba ministru.

Član 132.
(Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć)

- (1) Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć obuhvata aktivnosti u vezi sa organizacijom i izvođenjem nastave, nadzor nad radom nastavnika, stručnih i drugih saradnika i direktora u srednjoj školi radi unapređivanja obrazovno- odgojnog rada.
- (2) Stručni nadzor obavljaju stručni savjetnici Prosvjetno- pedagoškog zavoda Ministarstva.
- (3) Stručni nadzor, vrednovanje i stručna pomoć iz stava (1) ovog člana posebno se odnosi na:
 - a) instruktivni i savjetodavni rad sa nastavnicima, stručnim i drugim saradnicima i direktorom u vezi sa obavljanjem dužnosti i pomaganje u provedbi obrazovno-odgojnih aktivnosti (održavanje ogledno- uglednih časova, seminara i sl.);
 - b) pružanje stručne pomoći u planiranju i organizaciji obrazovnog rada, ocjenjivanju i napredovanju učenika, a posebno nadarenih učenika;
 - c) praćenje primjene nastavnog plana i programa, predlaganje izmjena i dopuna nastavnog plana i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika i metoda obrazovnog rada i s tim u vezi njihovo usavršavanje, u skladu sa tehnološkim razvojem i potrebama tržišta rada;
 - d) prisustvovanje izvođenju nastave, ispita i drugih oblika odgojno - obrazovnog rada;
 - e) rješavanje prigovora/žalbi roditelja/učenika, nastavnika, stručnih i drugih saradnika u vezi sa neposrednim odgojno-obrazovnim radom nakon što su iscrpljene propisane procedure u školi;
 - f) vrednovanje kvaliteta rada srednje škole, odnosno doma učenika;
 - g) učestvovanje u pripremi, izvođenju i ocjenjivanju novih oblika i metoda rada;
 - h) provjeru učeničkih postignuća u skladu sa standardima znanja koje propisuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje;

- i) praćenje stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika (prisustvovanje ogledno-uglednim časovima, seminarima i sl.);
- j) praćenje i ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih saradnika u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika i direktora srednje škole;
- k) predlaganje Ministarstvu i nadležnim organima preduzimanje neophodnih mjera za oklanjanje nepravilnosti, nedostataka te za unapređivanje odgojno- obrazovnog i stručnog rada.

Član 133.
(Izveštaji o nadzoru)

- (1) Akti koje u obavljanju inspekcijskog nadzora donosi prosvjetni inspektor dostavljaju se licima i organima definiranim u Zakonu o prosvjetnoj inspekciji.
- (2) Izveštaj o izvršenom stručnom nadzoru iz člana 132. ovog zakona dostavlja se direktoru srednje škole, ministru i Gradskoj upravi, za škole sa područja Grada, odnosno nadležnom općinskom organu za škole izvan područja Grada.
- (3) Direktor škole je obavezan da u svim segmentima omogući nesmetano obavljanje nadzora od strane Ministarstva te inspekcijskog i stručnog nadzora.
- (4) Bliži propis o stručnom nadzoru, vrednovanju i stručnoj pomoći donosi ministar.

XI. ORGAN UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA

Član 134.
(Definicija)

- (1) Organ upravljanja u srednjoj školi je školski odbor.
- (2) Organ rukovođenja u srednjoj školi je direktor.

Član 135.
(Nadležnost školskog odbora)

- (1) Školski odbor osigurava djelotvorno i efikasno korištenje svih resursa škole.
- (2) Nadležnosti u donošenju akata srednje škole su:
 - a) donošenje pravila srednje škole;
 - b) donošenje godišnjeg programa rada srednje škole za tekuću godinu i izvještaja o realizaciji godišnjeg programa rada za prethodnu godinu;
 - c) donošenje finansijskog plana i usvajanje godišnjeg obračuna;
 - d) donošenje općeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, i drugih općih akata u skladu sa relevantnim propisima;
 - e) donošenje svog programa rada i izvještaja o svom radu koji podnosi osnivaču.
- (3) Školski odbor je nadležan za rješavanje u prvom stepenu o:
 - a) izboru, imenovanju i razrješenju direktora kao i zaključivanju ugovora o radu i prestanku rada direktora srednje škole u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar;
 - b) imenovanju komisija u skladu sa relevantnim propisima;
 - c) korištenju sredstava preko iznosa određenog relevantnim propisima;
 - d) žalbama i prigovorima uposlenika na rješenje o ocjeni rada i drugim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa;
 - e) žalbi učenika, odnosno roditelja ili staratelja učenika na odluku o izricanju odgojno-disciplinske mjere iz člana 107. ovog zakona;
 - f) utvrđivanju prijedloga plana upisa učenika u prvi razred;
 - g) verificiranju konačne liste primljenih učenika u prvi razred;

- h) žalbama i prigovorima koji se odnose na rad direktora srednje škole.
- (4) Školski odbor je nadležan za odlučivanje u drugom stepenu po žalbama i prigovorima na odluke direktora srednje škole na koje je dopuštena žalba ili prigovor, posebno po žalbama i prigovorima koji se odnose na rad nastavnika, stručnih i drugih saradnika.
- (5) Školski odbor, osim nadležnosti propisanih st. (2), (3) i (4) ovog člana, obavlja i slijedeće:
- usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad direktora;
 - razmatra prijedloge odluka, preporuke i prijedloge koje se upute školskom odboru i preduzima odgovarajuće mjere;
 - rješava sva pitanja odnosa s osnivačem;
 - vrši i druge poslove u skladu sa relevantnim propisima i pravilima srednje škole.

Član 136. **(Sastav školskog odbora)**

- Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove sa područja Grada broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, jedan predstavnik Grada, jedan predstavnik vijeća roditelja učenika i dva predstavnika uposlenika škole.
- Školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove izvan područja Grada broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo, jedan predstavnik općine na čijem području se škola nalazi, jedan predstavnik vijeća roditelja učenika i dva predstavnika uposlenika škole.
- Izuzetno iz st. (1) i (2) ovog člana školski odbor srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra kao javne ustanove koju je osnovala vjerska zajednica odnosno crkva samostalno ili sa drugim pravnim ili fizičkim licem broji pet članova i to: jedan predstavnik osnivača, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik vijeća roditelja učenika i dva predstavnika škole.
- Broj članova školskog odbora srednje škole kao ustanove utvrđuje se aktom o osnivanju srednje škole, a u njegovom sastavu je obavezan predstavnik Ministarstva.
- Predstavnik osnivača kojeg predlaže Ministarstvo iz st. (1) i (2) ovog člana:
 - je ujedno i predsjednik školskog odbora,
 - mora imati najmanje VII stepen stručne spreme ili prvi ciklus studija po bolonjskom procesu,
 - ne može biti uposlenik te škole,
 - ne može biti roditelj učenika koji pohađa tu školu,
 - ne može biti direktor škole registrirane u Kantonu.
- Školski odbor po svom sastavu treba da odražava etnički sastav učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice u kojoj škola djeluje.
- Predsjednika i članove školskog odbora srednje škole kao javne ustanove, na osnovu raspisanog Javnog konkursa, imenuje i razrješava Vlada, a predsjednika i članove školskog odbora škole kao ustanove imenuje i razrješava osnivač.
- U školskom odboru ne može se dozvoliti angažman licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.
- U slučaju kada je protiv lica koji je član školskog odbora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i više srednja škola je obavezna obavijestiti o tome osnivača radi donošenja odluke o suspenziji tih lica do okončanja krivičnog postupka.
- O licima iz stava (9) ovog člana kojima je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela iz stava (9) ovog člana srednja škola je obavezna obavijestiti osnivača odnosno Ministarstvo radi donošenja odluke o njihovom razrješenju.

Član 137.
(Rad školskog odbora)

- (1) Način rada školskog odbora regulira se poslovnikom o radu.
- (2) Obavljanje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i besplatno.
- (3) Školski odbor bira se na period od 4 godine sa mogućnošću jednog reizbora.
- (4) Konkurs za imenovanje članova školskog odbora raspisuje se najkasnije pet mjeseci prije isteka mandata.
- (5) Konstituirajuću sjednicu školskog odbora saziva predsjednik starog saziva školskog odbora na način definisan pravilnikom iz stava (6) ovog člana najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Vlade o imenovanju školskog odbora.
- (6) Ministar donosi pravilnik u vezi sa izborom, nadležnostima i radom školskih odbora.

Član 138.
(Razrješenje članova školskog odbora)

- (1) Status člana školskog odbora prestaje donošenjem rješenja o razrješenju.
- (2) Mandat člana školskog odbora iz reda roditelja odnosno iz reda uposlenika škole prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana prestanka statusa redovnog učenika čiji je on roditelj, odnosno prestanka statusa uposlenika u datoj školi.
- (3) Odmah nakon nastupanja okolnosti iz stava (2) ovog člana srednja škola je obavezna obavijestiti Ministarstvo s ciljem raspisivanja konkursa za popunu te pozicije.
- (4) Predsjednik i član školskog odbora će biti razriješen i prije isteka mandata u slučajevima:
 - a) kada se utvrdi da član ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i pravilima srednje škole,
 - b) kada se utvrdi da školski odbor ne obavlja poslove iz svog djelokruga u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i pravilima srednje škole i ne postupi po nalogu Ministarstva,
 - c) u slučajevima iz st. (5), (8), (9) i (10) člana 136. ovog zakona i drugih smetnji za imenovanje,
 - d) u slučajevima utvrđenim Pravilnikom iz stava (6) člana 137. ovog zakona i
 - e) u drugim slučajevima predviđenim pravilima srednje škole.
- (5) Odluku o razrješenju školskog odbora donosi Vlada, te u skladu sa zakonom imenuje vršioca dužnosti u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga
- (6) U slučaju razrješenja člana školskog odbora, odnosno razrješenju školskog odbora iz st. (1) i (4) ovog člana, mandat novom članu odnosno školskom odboru traje do isteka mandata razriješenog člana odnosno razriješenog školskog odbora.
- (7) Članovi školskog odbora koji su razriješeni u slučajevima utvrđenim u stavu (4) ovog člana ne mogu biti imenovani u rukovodne i upravljačke strukture odgojno obrazovnih ustanova Kantona Sarajevo. Evidenciju ovih lica vodi Ministarstvo.

Član 139.
(Izbor direktora)

- (1) Za direktora srednje škole može biti imenovano lice koje, osim općih uvjeta, u pogledu stručne spreme ispunjava uvjete za nastavnika ili pedagoga škole u koju konkuriše i ima najmanje deset godina radnog iskustva i od toga najmanje sedam godina na poslovima u nastavi ili na pedagoško-psihološkim poslovima u stepenu stručne spreme koja se traži za radno mjesto, te ima najmanje VII stepen stručne spreme, odnosno završen najmanje II ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa, i ima najmanje zvanje savjetnik.
- (2) Direktora srednje škole kao javne ustanove, čiji je osnivač Kanton imenuje i razrješava školski odbor, na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost Vlade.

- (3) Direktora srednje škole kao javne ustanove čiji osnivač nije Kanton imenuje i razrješava školski odbor na osnovu javnog konkursa i uz saglasnost osnivača.
- (4) Direktor srednje škole se imenuje na period od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora, uz ograničenje od najviše dva uzastopna mandata u istoj školi.
- (5) Uposleniku srednje škole registrirane u Kantonu koji se imenuje za direktora škole sa područja Kantona, prava i obaveze iz radnog odnosa, koji podrazumijevaju prethodno radno mjesto, miruju najduže do kraja prvog mandata. Postupak mirovanja prava i obaveza se pokreće na lični zahtjev koji se podnosi školskom odboru u roku od sedam dana od dana imenovanja.
- (6) Na prava i obaveze uposlenika iz stava (4) ovog člana primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja, kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa, a koje nisu utvrđene ovim zakonom.
- (7) Školski odbor je obavezan razriješiti dužnosti direktora i prije isteka mandata zbog dokazanog kršenja zakona ili profesionalne nekompetentnosti i u slučajevima iz čl. 142. i 143. ovog zakona, te u skladu sa Zakonom o ustanovama.
- (8) Ukoliko direktor srednje škole nije imenovan, odnosno ukoliko je razriješen prije isteka mandata, školski odbor će odmah iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole imenovati vršioca dužnosti direktora na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana imenovanja i raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora.
- (9) Vršilac dužnosti direktora mora ispunjavati sve uvjete propisane u stavu (1) ovog člana i ima sva prava i obaveze direktora škole.
- (10) Za direktora i vršioca dužnosti direktora ne može se imenovati:
 - a) lice za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je alkoholičar, odnosno ovisnik o narkoticima,
 - b) lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti,
 - c) lice protiv kojeg je potvrđena optužnica ili izrečena pravosnažna presuda ili mjera za jedno ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više.
- (11) Ministar donosi propis kojim se preciznije definiše procedura izbora, kriteriji za izbor, nadležnosti i rad direktora.

Član 140. **(Poslovi direktora)**

- (1) Direktor srednje škole je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.
- (2) Direktor je obavezan ovlastiti lice za obavljanje poslova direktora u slučaju njegovog odsustva, a ako direktor nije u mogućnosti ovlastiti lice školski odbor donosi odluku o ovlašćenju.
- (3) Direktor srednje škole, osim poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom, obavlja i slijedeće poslove:
 - a) predlaže godišnji program obrazovno-odgojnog rada srednje škole nakon čijeg donošenja je odgovoran za njegovo provođenje,
 - b) predlaže finansijski plan škole,
 - c) na prijedlog komisije za utvrđivanje prijedloga za izbor uposlenika škole vrši izbor i postavljenje uposlenika i sa njima zaključuje ugovor o radu odnosno donosi rješenja o prestanku ugovora o radu,
 - d) utvrđuje raspored nastavnika i drugih uposlenika škole na određene poslove, u skladu sa općim aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u školi,
 - e) utvrđuje raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u skladu sa članom 128. ovog zakona,
 - f) utvrđuje raspored časova,
 - g) drži ogleđni čas najmanje jedanput u četiri godine,

- h) podnosi izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima obrazovno-odgojnog rada školskom odboru, osnivaču, Prosvjetno-pedagoškom zavodu i ministru, na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine,
- i) podnosi izvještaj iz tačke h) ovog člana Gradskoj upravi, ukoliko je direktor srednje škole s područja Grada,
- j) podnosi izvještaj iz tačke h) ovog člana nadležnom općinskom organu, ukoliko je direktor srednje škole sa područja izvan Grada,
- k) utvrđuje preliminarnu rang-listu učenika primljenih u prvi razred, na prijedlog komisije za prijem učenika u prvi razred,
- l) rješava po žalbama i prigovorima na rad nastavnika, stručnih i drugih saradnika,
- m) izvršava odluke školskog odbora i nastavničkog vijeća,
- n) podnosi finansijski izvještaj školskom odboru i osnivaču,
- o) vrši i druge poslove utvrđene relevantnim propisima i pravilima srednje škole.

Član 141. **(Prestanak mandata)**

- (1) Dužnost direktora prestaje:
 - a) istekom mandata,
 - b) na lični zahtjev,
 - c) sticanjem nekog od uvjeta za prestanak radnog odnosa zbog odlaska u penziju,
 - d) razrješenjem prije isteka mandata uz suglasnost Vlade i
 - e) drugim slučajevima utvrđenim zakonom, provedbenim aktima i pravilima srednje škole, uz saglasnost Vlade.
- (2) Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi školski odbor.

Član 142. **(Razrješenje direktora)**

Školski odbor provodi proceduru razrješenja direktora prije isteka mandata ako:

- a) se utvrdi da ne izvršava obaveze iz ovog zakona,
- b) se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti,
- c) je izrečena pravosnažna presuda ili mjera zbog počinjenog jednog ili više krivičnih djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više,
- d) se utvrdi da je škola odnosno direktor odgovoran za teži prekršaj iz ovog zakona ili privredni prestup,
- e) se utvrdi da škola ne ostvaruje utvrđeni nastavni plan i program ili ga ostvaruje sa utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima,
- f) direktor ne postupi po nalogu odnosno mjeri suda, Ministarstva ili inspektora za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti odnosno nedostataka ili ako direktor postupi suprotno aktima suda, Ministarstva ili nadležne inspekcije.
- g) nadležni organ utvrdi da nesavjesno i nestručno obavlja poslove direktora,
- h) predlaganjem nezakonitih odluka, ili radom suprotno poslovniku, onemogućuje rad školskog odbora i uposlenih,
- i) dostavi Ministarstvu netačne podatke o broju odjeljenja, učenika, časova i radnika,
- j) fizički kažnjava ili vrijeđa ličnost učenika, roditelja i uposlenika,
- k) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uvjete ili se utvrdi da je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, za koje se kasnije utvrdi da nisu vjerodostojni i
- l) drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Član 143.
(Suspenzija direktora)

- (1) U slučaju kada je protiv direktora potvrđena optužnica za krivična djela za koja se odredbama važećeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine može izreći kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca i više, srednja škola je obavezna obavijestiti osnivača radi donošenja odluke o suspenziji do okončanja krivičnog postupka, odnosno isteka mandata.
- (2) U situacijama kada se pokrene procedura utvrđivanja odgovornosti direktora u skladu sa članom 142. tač.: a), b), e), f), g), h), i) i j) školski odbor može suspendovati direktora škole do pokretanja procedure razrješenja, a najduže 6 mjeseci.
- (3) Suspendovani direktor ima pravo žalbe na odluku o suspenziji koja se podnosi ministru.
- (4) Za vrijeme trajanja suspenzije direktor ostvaruje prava u skladu sa članom 121. ovog zakona.
- (5) Za vrijeme suspenzije školski odbor će ovlastiti lice iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole, koji ispunjava uvjete iz stava (1) člana 139. ovog zakona, da pored poslova i zadataka svog radnog mjesta obavlja i poslove direktora koji ne trpe odlaganja.

Član 144.
(Pomoćnik direktora i voditelj dijela nastavnog procesa)

- (1) Srednja škola, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima ima pravo na pomoćnika direktora i/ili voditelja dijela nastavnog procesa.
- (2) Pomoćnika direktora ili voditelja dijela nastavnog procesa u skladu sa pravilima škole postavlja direktor škole, nakon provedene procedure koja prvo podrazumijeva interno oglašavanje u školi, a ukoliko se ne izvrši izbor iz reda nastavnika i stručnih saradnika uposlenih u školi, škola objavljuje javni konkurs.
- (3) Pomoćnik direktora, odnosno voditelj dijela nastavnog procesa postavlja se na to mjesto na period trajanja mandata direktora škole, uz obavezu potvrđivanja postavljenja ili provođenja procedure iz stava (2) ovog člana za svaki naredni mandat istog ili drugog direktora.
- (4) Na pomoćnika direktora i voditelja dijela nastavnog procesa shodno se primjenjuju odredbe st. (1), (5), (6) i (10) člana 139. ovog zakona.

Član 145.
(Sekretar škole)

- (1) Srednja škola ima sekretara škole, koji obavlja upravne, administrativne, normativno-pravne i druge pravne i organizacijske poslove, a čiji su profil i stručna sprema propisani Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Sekretar škole je obavezan polagati stručni ispit. Oslobađa se polaganja stručnog ispita ako je u svom dosadašnjem radu položio stručni upravni ispit za visoku stručnu spremu ili ispit općeg znanja za državnu službu na nivou Bosne i Hercegovine.
- (3) Bliži propis o stručnom ispitu iz stava (2) ovog člana donosi ministar.

XII. STRUČNI ORGANI

Član 146.
(Sastav stručnih organa)

- (1) U srednjoj školi formiraju se stručni organi:
 - a) nastavničko vijeće, kojeg čine svi nastavnici i stručni saradnici koji učestvuju u odgojno- obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju učenika,

- b) odjeljenjsko vijeće, kojeg čine svi nastavnici koji izvode nastavu u datom odjeljenju i
 - c) stručni aktiv nastavnika određenih nastavnih oblasti.
- (2) Bliže odredbe o radu stručnih organa utvrđuje se Pravilima škole.
- (3) Rad stručnih organa srednje škole uređuje se poslovníkom o radu stručnih organa koji donosi nastavničko vijeće.

Član 147. **(Nadležnost nastavničkog vijeća)**

- (1) Nastavničko vijeće obavlja slijedeće poslove:
- a) na prijedlog direktora utvrđuje konačan prijedlog godišnjeg programa rada srednje škole;
 - b) prati realiziranje nastavnog plana i programa i preuzima mjere za njegovo izvršenje;
 - c) na prijedlog direktora utvrđuje podjelu predmeta na nastavnike, razredništvo i voditelje sekcija;
 - d) na prijedlog odjeljenjskog vijeća utvrđuje potrebu uvođenja posebnog oblika nastave (dopunska, instruktivna, konsultativna, dodatna i sl.);
 - e) utvrđuje obim i raspored instruktivno-konsultativne nastave za vanredne učenike;
 - f) analizira izvještaje odjeljenjskih vijeća o uspjehu učenika i radu odjeljenjskih vijeća i donosi odgovarajuće odluke i mjere;
 - g) odlučuje o žalbama i prigovorima na zaključne ocjene iz člana 88. ovog zakona;
 - h) na prijedlog direktora utvrđuje sastav komisija za polaganje ispita i raspored polaganja ispita koji se u skladu sa ovim zakonom obavljaju u srednjoj školi;
 - i) utvrđuje obavezu polaganja razrednih, predmetnih i dopunskih ispita koji se u skladu sa ovim zakonom obavljaju u srednjoj školi;
 - j) razmatra izvještaje o polaganju ispita i s tim u vezi donosi odgovarajuće odluke;
 - k) donosi odluke o organizaciji obrazovno-odgojnog rada u srednjoj školi i preuzima mjere za unapređivanje tog rada;
 - l) razmatra zahtjeve za prelazak učenika iz jedne srednje škole u drugu shodno čl. 79., 80., 81. i 82. ovog zakona;
 - m) utvrđuje prijedlog i razmatra izvještaje o realizaciji programa stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika;
 - n) utvrđuje program rada stručnih organa i komisija;
 - o) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom i inspekcijskom nadzoru;
 - p) odlučuje o zahtjevima učenika;
- r) razmatra prijedlog direktora i odjeljenjskog vijeća u vezi sa izricanjem pohvala, odgojno disciplinskih mjera i donosi odgovarajuće odluke;
- s) utvrđuje prijedlog posebnih programa za nadarene učenike;
- t) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature;
 - u) obavlja i druge poslove predviđene Zakonom, pravilima škole i drugim relevantnim propisima.
- (2) Sjednicama nastavničkog vijeća predsjedava direktor srednje škole.

Član 148. **(Nadležnosti odjeljenjskog vijeća)**

- (1) Odjeljenjsko vijeće obavlja slijedeće poslove:
- a) kontinuirano prati rad i napredovanje učenika u odjeljenju,
 - b) prati realizaciju nastavnog plana i programa,
 - c) prati razvoj učenika i predlaže izbor programa za nadarene učenike i izbor programa i oblika nastave za učenike koji imaju poteškoće u savladavanju nastavne građe,
 - d) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mjere za unapređivanje njihovog i ukupnog obrazovno-odgojnog rada,
 - e) ujednačava kriterije i pristup nastavnika u obrazovno-odgojnom procesu,

- f) predlaže, odnosno izriče odgojno-disciplinske mjere,
 - g) donosi mišljenje po prigovoru shodno članu 88. ovog zakona i isto dostavlja nastavničkom vijeću na odlučivanje,
 - h) na osnovu zaključnih ocjena utvrđuje opći uspjeh učenika,
 - i) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima srednje škole i drugim relevantnim propisima.
- (2) Sjednicama odjeljenjskog vijeća predsjedava razrednik.

Član 149. **(Stručni aktivni)**

- (1) U srednjoj školi formiraju se stručni aktivni koje čine nastavnici određenih nastavnih oblasti.
- (2) Sjednicama stručnog aktivna predsjedava voditelj stručnog aktivna.
- (3) Voditelja stručnog aktivna bira stručni aktivni na period od jedne godine.
- (4) Stručni aktivni obavlja slijedeće poslove:
 - a) prati realizaciju nastavnog plana i programa i predlaže mjere za njegovo unapređivanje,
 - b) predlaže inovacije i izmjene nastavnog plana i programa u skladu s tehnološkim i naučnim razvojem i dostignućima u toj oblasti,
 - c) ujednačava kriterije i pristup u radu nastavnika u obrazovno-odgojnom procesu,
 - d) daje prijedlog direktoru u vezi s podjelom predmeta na nastavnike,
 - e) učestvuje u izradi i izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika,
 - f) učestvuje u radu asocijacije stručnih aktivna srednjih škola iz iste nastavne oblasti,
 - g) preporučuje nabavku stručnih časopisa i druge stručne literature za potrebe srednje škole,
 - h) obavlja i druge poslove utvrđene pravilima srednje škole i drugim relevantnim propisima,
- (5) Pored stručnih aktivna iz stava (1) ovog člana u srednjoj školi po istim principima se formira i, u okviru propisanih poslova, radi pedagoško-psihološko-socijalna služba.

XIII. ORGANIZIRANJE UČENIKA I RODITELJA

Član 150. **(Vijeće učenika)**

- (1) Vijeće učenika škole bira se svake godine i čine ga predstavnici odjeljenjskih zajednica.
- (2) Učenici u školi mogu formirati i udruženje učenika pojedinih razreda.
- (3) Vijeće učenika bira predsjednika, zamjenika predsjednika i sekretara većinom glasova članova vijeća.
- (4) Vijeće učenika učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:
 - a) odvijanjem nastavnog procesa,
 - b) organiziranjem vannastavnih aktivnosti,
 - c) organiziranjem izleta i ekskurzija,
 - d) učešćem učenika u saradnji škole sa društvenom zajednicom,
 - e) organiziranjem pomoći za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama,
 - f) prevencijom maloljetničke delinkvencije i
 - g) drugim aktivnostima utvrđenim pravilima škole.
- (5) Predsjednik vijeća učenika ili član kojeg on odredi može prisustvovati sjednicama stručnih organa i organa upravljanja na kojima se raspravlja o pitanjima značajnim za učenike, bez prava na odlučivanje.
- (6) Način rada vijeća učenika regulira se poslovnikom koji donosi vijeće učenika uz saglasnost direktora, koji je obavezan učenicima pružiti stručnu pomoć pri formiranju vijeća učenika.
- (7) Broj članova, način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se općim aktom škole.

Član 151.

(Prava i obaveze roditelja/staratelja/usvojitelja)

- (1) Roditelji odnosno staratelji i usvojitelji djece, kao najodgovorniji za njihov pravilan odgoj i razvoj imaju pravo i obavezu da se staraju o njihovom odgoju i obrazovanju.
- (2) Prava i obaveze koje proističu iz te uloge roditelja/staratelja/usvojitelja ostvaruju se u skladu sa zakonom i ostalim propisima.
- (3) Roditelji/staratelji/usvojitelji imaju pravo ovlastiti, izjavom ovjerenom kod nadležnog općinskog organa, drugo lice da umjesto njega prisustvuje roditeljskim sastancima odnosno informacijama.

Član 152.

(Vijeće roditelja škole)

- (1) Vijeće roditelja srednje škole bira se svake školske godine, a čini ga po jedan roditelj iz svakog odjeljenja škole.
- (2) Vijeće roditelja škole bira predsjednika i zamjenika predsjednika većinom glasova, a prvu sjednicu vijeća saziva direktor škole.
- (3) Vijeće roditelja učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:
 - a) unapređivanjem uvjeta rada škole i odgojno-obrazovnog procesa,
 - b) povezivanjem škole s ostalim institucijama u nastavnim i vannastavnim aktivnostima,
 - c) biranjem predstavnika roditelja u školski odbor od prijavljenih kandidata,
 - d) učešćem u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju obrazovni i odgojni rad u školi, posebno s ciljem praćenja i preveniranja maloljetničke delinkvencije,
 - e) razvijanjem komunikacija i odnosa između učenika, nastavnika i roditelja i
 - f) drugim poslovima utvrđenim pravilima škole i drugim relevantnim aktima.
- (4) Način rada vijeća roditelja regulira se poslovníkom koji donosi vijeće roditelja uz saglasnost direktora.
- (5) Predsjednik vijeća roditelja ili član kojeg on odredi može prisustvovati sjednicama stručnih organa na kojima se raspravlja o pitanjima značajnim za učenike i roditelje, bez prava na odlučivanje.

Član 153.

(Vijeće roditelja srednjih škola Kantona)

- (1) Na nivou Kantona Sarajevo se može formirati Vijeće roditelja Kantona.
- (2) Vijeće roditelja iz stava (1) ovog člana čini po jedan predstavnik roditelja iz svake srednje škole Kantona, kojeg predlaže vijeće roditelja škole.
- (3) Vijeće roditelja učestvuje u kreiranju i predlaganju rješenja za pitanja koja su u vezi sa:
 - a) unapređivanjem uvjeta rada škola,
 - b) povezivanjem škola s ostalim institucijama i ustanovama u nastavnim i vannastavnim aktivnostima,
 - c) učešćem u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promoviraju obrazovni rad u školama, posebno programa koji se odnose na suzbijanje maloljetničke delinkvencije,
 - d) razvijanjem komunikacija i odnosa između učenika, nastavnika i roditelja i
 - e) drugim poslovima utvrđenim relevantnim aktima.
- (4) Način rada Vijeća roditelja Kantona regulira se poslovníkom o radu.

XIV. DOM UČENIKA

Član 154.

(Djelatnost i organizacija doma učenika)

- (1) Dom učenika je ustanova u kojoj se obezbjeđuje obrazovanje i odgoj, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika srednjih škola.
- (2) Dom učenika se može organizirati kao posebna ustanova ili kao jedinica u sastavu srednje škole.
- (3) Na dom učenika analogno se primjenjuju sve odredbe ovog zakona kojima se reguliraju: status srednje škole što podrazumijeva osnivanje, rad i prestanak rada, godišnji program rada i izvještaj, nadzor nad radom, prijem učenika, prava i obaveze učenika, nastavnika i stručnih saradnika, organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja, opći akti, vođenje dokumentacije i evidencije i drugo.

Član 155.

(Pedagoški standardi i normativi za dom učenika)

- (1) Za osnivanje domova učenika osnivač je dužan da, pored općih uvjeta utvrđenih ovim zakonom, osigura sredstva i uvjete u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za dom učenika.
- (2) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog člana donosi Vlada.

Član 156.

(Rad doma učenika)

- (1) Poslovi, ciljevi, zadaci, sadržaj, vrsta i obim obrazovno-odgojnih aktivnosti u domu učenika utvrđuju se programom obrazovno-odgojnog rada.
- (2) Jedinstveni program obrazovno-odgojnog rada za sve domove učenika donosi ministar.
- (3) Bliži propis o radu doma učenika, odnosno uvjete za prijem učenika, finansiranje smještaja i prehrane u učeničkim domovima donosi ministar.

Član 157.

(Pravila doma)

- (1) Dom učenika ima pravila doma učenika, koja donosi školski/upravni odbor.
- (2) Pravila doma učenika iz stava (1) ovog člana, pored odredaba utvrđenih ovim zakonom, sadrže i odredbe koje se odnose na:
 - a) stručno usavršavanje odgajatelja i stručnih saradnika doma učenika,
 - b) saradnju doma učenika sa srednjim školama i drugim odgovarajućim ustanovama,
 - c) način upisa i prijema u dom učenika,
 - d) zdravstvenu zaštitu učenika u domu,
 - e) druga pitanja kojima se posebno regulira rad u domu.

Član 158.

(Stručni organi)

- (1) Stručni organ doma učenika je pedagoško vijeće koje čine svi odgajatelji i stručni saradnici doma učenika.
- (2) Dom učenika može imati i druge stručne organe koje formira u ovisnosti od svojih potreba, u skladu s pravilima doma.
- (3) Bliže odredbe o sadržaju i načinu rada stručnih organa doma učenika utvrđuju se pravilima doma učenika.

Član 159.
(Odgajatelji i direktor)

- (1) Odgajatelj u domu učenika može biti lice koje ispunjava uvjete za nastavnika, pedagoga ili psihologa u srednjoj školi, sa završenim VII stepenom stručne spreme, odnosno najmanje I ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa.
- (2) Za direktora doma učenika može biti imenovano lice koje pored općih uvjeta ispunjava uvjete za odgajatelja u domu učenika i ima završen najmanje VII stepen stručne spreme, odnosno najmanje II ciklus bolonjskog visokoobrazovnog procesa, te koje se ističe organizacionim sposobnostima i moralnim kvalitetima i ima najmanje osam godina radnog iskustva, od čega najmanje pet godina u odgojno-obrazovnom radu.

XV. SINDIKAT ŠKOLE

Član 160.
(Organiziranje sindikata u srednjoj školi i domu učenika)

- (1) U srednjoj školi i domu učenika se može organizirati sindikat.
- (2) Srednja škola i dom učenika su dužni omogućiti rad i djelovanje sindikata u skladu sa propisima kojima se reguliraju radni odnosi.
- (3) Odnosi između sindikata škole/doma učenika i poslodavca, reguliraju se zakonom, Kolektivnim ugovorom, pravilima škole/doma učenika i drugim propisima relevantnim za ovu oblast.

XVI. POTREBE I INTERESI KANTONA U SREDNJEM OBRAZOVANJU

Član 161.
(Potrebe i interesi Kantona)

- (1) U smislu ovog zakona, potrebe i interesi Kantona u ostvarivanju obrazovanja i odgoja učenika u srednjim školama na teritoriji Kantona su:
 - a) organiziranje općeg i stručnog obrazovanja na osnovu dostignuća savremene nauke, tehnologije i društvenog razvoja za sticanje znanja i vještina za rad i nastavak obrazovanja,
 - b) unapređivanje djelatnosti srednjeg obrazovanja i obezbjeđivanje uvjeta rada škole u skladu sa propisima i kretanjima na tržištu rada,
 - c) osiguravanje dostupnosti srednjeg obrazovanja prema sposobnostima i mogućnostima učenika, a posebno nadarenih učenika koji postižu natprosječne rezultate,
 - d) organiziranje takmičenja učenika,
 - e) stipendiranje redovnih učenika,
 - f) stručno usavršavanje nastavnika,
 - g) dopunsko obrazovanje i prekvalificiranje odraslih,
 - h) izdavanje školskih udžbenika i priručnika,
 - i) učestvovanje učenika u realiziranju Dana Kantona Sarajevo i drugih društveno korisnih manifestacija i projekata,
 - j) praćenje i unapređivanje aktivnosti udruženja, ustanova i organizacija od interesa za srednje obrazovanje.
- (2) Sredstva za ostvarivanje interesa i realizaciju aktivnosti iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Kantona i učešćem drugih pravnih i fizičkih lica u njihovom finansiranju.

- (3) S ciljem ravnopravnog uključivanja obrazovnog sistema u Evropski prostor obrazovanja, Skupština Kantona Sarajevo na prijedlog Vlade će donijeti srednjoročnu razvojnu Strategiju obrazovanja i nauke u Kantonu Sarajevo.

Član 162.
(Imovina)

- (1) Srednja škola stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
- (2) Nepokretnosti i druga imovina srednje škole obezbijedena od osnivača za osnivanje i rad srednje škole imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
- (3) Imovina stečena obavljanjem registrirane djelatnosti srednje škole kao i imovina stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način svojina je srednje škole koja je tu imovinu stekla.
- (4) Imovina iz stava (3) ovog člana može se sticati samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja osnovne djelatnosti i ne može biti korištena u cilju promjene statusa srednje škole ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili same srednje škole.
- (5) Imovina iz st. (2) i (3) ovog člana ne može se otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a može se koristiti samo u cilju obavljanja registrirane djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Imovina srednje škole kao javne ustanove se amortizira u skladu sa zakonom.

XVII. FINANSIRANJE SREDNJEG OBRAZOVANJA

Član 163.
(Obaveza obezbjeđivanja sredstava)

- (1) Osnivač srednje škole obezbjeđuje sredstva potrebna za osnivanje škole, njen rad u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za srednju školu.
- (2) Osnivač je obavezan finansirati, odnosno sufinansirati slijedeće:
 - a) plaće i naknade svih uposlenika,
 - b) stručno usavršavanje i obuku uposlenika,
 - c) obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama,
 - d) rad sa nadarenim učenicima i školska takmičenja učenika,
 - e) rad eksperimentalne srednje škole,
 - f) troškove nastave i druge materijalne troškove,
 - g) tekuće i investiciono održavanje objekata i opreme.
 - h) prijevoz učenika iz člana 110. ovog zakona,

Član 164.
(Sticanje prihoda)

- (1) Pored sredstava koja osigurava osnivač iz člana 163. ovog zakona srednja škola može obavljati komercijalnu djelatnost i sticati prihod pod uvjetom da ne ugrozi osnovnu registriranu djelatnost:
 - a) prodajom proizvoda, pružanjem intelektualnih, zanatskih i drugih usluga, održavanjem kurseva i sl.,
 - b) organiziranjem vanrednih ispita za sticanje srednjeg obrazovanja,
 - c) organizovanje obrazovanja odraslih,
 - d) iz zakupnina,
 - e) iz legata, poklona i zavještanja,

- f) donacijom pravnih i fizičkih lica,
 - g) drugih izvora u skladu sa zakonom i registriranom djelatnošću srednje škole.
- (2) Kriteriji za sticanje sredstava na način iz stava (1) ovog člana, kao i njihova raspodjela reguliraju se pravilnikom koji donosi Vlada.

Član 165.
(Kriteriji za finansiranje)

Rad srednjih škola kao javnih ustanova finansira se iz Budžeta Kantona na osnovu Odluke sa kriterijima finansiranja koje na prijedlog Ministarstva donosi Vlada.

XVIII. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG GRADA I OPĆINA NA PODRUČJU KANTONA U OBLASTI SREDNJEG OBRAZOVANJA

Član 166.
(Samoupravni djelokrug Grada i općina)

- (1) Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) u okviru samoupravnog djelokruga na svom području:
- a) bira predstavnika u školski i nadzorni odbor,
 - b) pokreće inicijativu za osnivanje i ukidanje srednjih škola,
 - c) izrađuje zbirne izvještaje o upisu učenika, radu i uvjetima rada srednjih škola,
 - d) učestvuje u zadovoljenju materijalnih i prostornih potreba srednjih škola,
 - e) ostvaruje saradnju sa direktorima i roditeljima učenika srednjih škola,
 - f) u koordinaciji sa Ministarstvom i srednjim školama uspostavlja saradnju srednjih škola sa srednjim školama u drugim gradovima i inozemstvu,
 - g) osigurava i pomaže realiziranje javnih, kulturnih i sportskih manifestacija u školama na području Grada,
 - h) učestvuje u uspostavljanju i realiziranju saradnje škola sa nevladinim i drugim organizacijama.
- (2) Na općine izvan područja Grada, u okviru samoupravnog djelokruga za škole sa svog područja, analogno se primjenjuje stav (1) ovog člana.
- (3) Odluke iz samoupravnog djelokruga Grada iz stava (1) ovog člana donosi Gradsko vijeće.
- (4) Odluke iz samoupravnog djelokruga općina iz stava (2) ovog člana donosi općinsko vijeće.

XIX. KAZNENE ODREDBE

Član 167.
(Kazne za teže prekršaje srednje škole)

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj srednja škola, odnosno dom učenika ako:
- a) otpočne s radom prije nego što je to propisano (čl. 24. i 25. ovog zakona),
 - b) izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju protivno važećim propisima ili na drugi način zloupotrijebi pečat srednje škole (član 25. ovog zakona),
 - c) izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio ili odobrio nadležni organ (čl. 35. i 36. ovog zakona),
 - d) organizira rad po odgovarajućem programu srednje škole izvan svog sjedišta i počne s radom prije nego što ispuni uvjete za rad (član 30. ovog zakona),
 - e) prekine nastavu bez odobrenja ministra (član 42. ovog zakona),
 - f) ako se u srednjoj školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva bez odobrenja nadležnog organa (član 51. ovog zakona),

- g) obavi prijemne, dopunske, popravne, razredne, vanredne, maturaške, majstorske i završne ispite suprotno donesenim propisima (čl. 57., 71., 72., 74., 75., 76., 89 i 90. ovog zakona),
 - h) ne organizira nastavu za vanredne polaznike (član 74. ovog zakona),
 - i) pri sticanju i korištenju prihoda ne postupa u skladu sa propisima (član 164. ovog zakona).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u srednjoj školi, odnosno domu učenika, novčanom kaznom od 1.000 do 2.000 KM.

Član 168.

(Kazne za lakše prekršaje srednje škole)

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj srednja škola, odnosno dom učenika ako:
- a) učenici u toku dana imaju veći broj časova od broja časova utvrđenih ovim zakonom (član 41. ovog zakona),
 - b) ne donese godišnji program rada za tekuću školsku godinu (član 45. ovog zakona),
 - c) ne podnese izvještaj o uspjehu učenika u učenju i vladanju na kraju prvog polugodišta i na kraju školske godine (član 46. ovog zakona),
 - d) organizira nove oblike rada suprotno propisu (član 49. ovog zakona),
 - e) ne vrši ocjenjivanje učenika u skladu sa propisom kojeg donosi ministar (član 85. ovog zakona),
 - f) uputi učenika da ponovi razred, a da o prigovoru na zaključnu ocjenu nije odlučilo nastavničko vijeće (član 88. u vezi sa čl. 78. i 90. ovog zakona),
 - g) ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (član 94. ovog zakona),
 - h) ne organizira ljekarski pregled uposlenika srednje škole (član 118. ovog zakona),
 - i) ne izvrši ocjenjivanje rada nastavnika i stručnih saradnika u skladu sa Pravilnikom (član 119. ovog zakona),
 - j) onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (član 133. ovog zakona),
 - k) omogućiti političko djelovanje u srednjoj školi (član 5. ovog zakona).
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u srednjoj školi, odnosno domu učenika, novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM.

Član 169.

(Plaćanje novčanih kazni)

Novčane kazne izrečene za prekršaje iz čl. 167. i 168. ovog zakona izriču se i plaćaju u valuti Bosne i Hercegovine utvrđenoj zakonom o valuti, u Budžet Kantona, po srednjem kursu koji utvrđuje i objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 170.

(Obaveze Vlade u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Vlada će na prijedlog Ministarstva, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:
- a) Odluku sa kriterijima za finansiranje srednjih škola (član 165. ovog zakona).
 - b) Pravilnik o sticanju i raspodjeli sredstava (član 164. ovog zakona).

- (2) Vlada će na prijedlog Ministarstva, u roku od šest mjeseci uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 171.

(Obaveze ministra u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

- (1) Ministar će u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:
- a) udžbenicima i nastavnim sredstvima (član 51. ovog zakona),
 - b) izboru i radu školskog odbora i direktora (čl. 135., 136., 137., 138., 139., 140., 141., 142., 143. i 144. ovog zakona),
 - c) uvjetima za formiranje tripartitnog savjetodavnog vijeća, te nadležnostima i načinu njegovog rada (član 8. ovog zakona),
 - d) polaganju stručnog ispita sekretara (član 145. ovog zakona),
 - e) napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika (čl. 85. ovog zakona),
 - f) osnivanju, radu eksperimentalne škole i proglašenju postojećih srednjih škola, odnosno odjeljena eksperimentalnim (član 49. ovog zakona),
 - g) načinu vršenja stručnog nadzora i stručne pomoći (član 133. ovog zakona),
 - h) načinu vođenja školske dokumentacije i evidencije (član 94. ovog zakona)
 - i) sadržaju sistematskog ljekarskog pregleda (član 118. ovog zakona),
 - j) drugim oblicima obrazovno- odgojnog rada (član 40. ovog zakona).
- (3) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:
- a) nastavne planove i programe za sve vrste srednjih škola predviđene ovim zakonom (čl. 35. i 36. ovog zakona),
 - b) pravilnik o sticanju V stepena obrazovanja i majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja (član 58. ovog zakona),
 - c) pravilnik o inkluzivnom obrazovanju (član 65. ovog zakona),
 - d) jedinstveni program rada za domove učenika (član 156. ovog zakona) i
- (4) Do donošenja novih nastavnih planova i programa koristit će se postojeći nastavni planovi i programi.
- (5) Ministar će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona uskladiti sve akte iz svoje nadležnosti sa njegovim odredbama.
- (6) Prilikom donošenja svih akata koji tretiraju problematiku iz nadležnosti sindikata ministar će provoditi konsultacije sa njihovim ovlaštenim predstavnicima.

Član 172.

(Obaveza škola u donošenju i usklađivanju ostalih propisa i akata)

Srednje škole i domovi učenika dužni su uskladiti pravila i druga akta sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 173.

(Uposlenici zatečeni na radu u srednjoj školi)

- (1) Lica zatečena na poslovima nastavnika praktične nastave u skladu sa važećim nastavnim planom i programom u školama za srednje stručno obrazovanje i obuku sa završenim IV stepenom obrazovanja, a koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju najmanje 30 godina radnog iskustva na tim poslovima, mogu i dalje izvoditi ovu nastavu.
- (2) Lica zatečena na poslovima sekretara škole sa završenim VII stepenom propisane stručne spreme, koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju položen stručni upravni ispit za visoku stručnu spremu ili ispit općeg znanja za državnu službu na nivou Bosne i

Hercegovine ili imaju najmanje 30 godina radnog iskustva na pravnim poslovima, nisu obavezna polagati stručni ispit.

- (3) Lica zatečena na poziciji direktora srednje škole, nakon okončanja tekućeg mandata mogu biti imenovana na dužnost direktora u istoj školi na još najviše jedan uzastopni mandat.
- (4) Pripravnici i lica koja izvode nastavu, a obavezna su polagati stručni ispit, odnosno pedagoško-psihološku i metodičko-didaktičku grupu predmeta, a koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečena na radu u srednjoj školi, okončat će svoje obaveze shodno odredbama ovog zakona.

Član 174.
(Prestanak važenja zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona na području Kantona prestaje da važi Zakon o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 23/10 i 1/16).

Član 176.
(Stupanje na snagu i primjena)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a primjenjivat će se od školske 2016/2017. godine.

Broj:01-02-20227/16
01.06.2016.godine
S A R A J E V O

PREDSJEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Prof. Ana Babić

OBRASLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana 12. tačka b) i člana 18. stav (1) tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 – Ispravka, 3/96 – Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13), člana 59. stav (3) Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03) i člana 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 63/08) kojim je utvrđeno da će se zakoni nižih nivoa vlasti iz oblasti srednjeg obrazovanja obavezno uskladiti sa odredbama Okvirnog zakona.

Saglasno članu 12. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo nadležna je za predlaganje i izvršavanje zakona Kantona Sarajevo, a zakone donosi Skupština Kantona Sarajevo, u skladu sa članom 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, u skladu sa programskim aktivnostima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo za 2016. godinu, dostavlja Vladi Kantona Sarajevo nacrt Zakona o srednjem obrazovanju, u skladu sa članom 8. stav (1) Poslovnika o radu Vlade Kantona Sarajevo.

U skladu sa čl. 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo, te članom 28. stav (2) Poslovnika o radu Vlade Kantona Sarajevo, Vlada na sjednici zaključkom utvrđuje konačan tekst nacrta Zakona.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Imajući u vidu činjenicu da je Zakon o srednjem obrazovanju već usklađen u smislu odredbe člana 59. Okvirnog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03) i člana 24. Okvirnog Zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 63/08), Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade je preduzelo radnje na donošenju izmjena i dopuna Zakona o srednjem obrazovanju sa ciljem usaglašavanja Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ br.: 23/10 i 1/16) sa potrebama koje su se u proteklom periodu pojavljivale i poboljšanja zakonskih rješenja koja su otkrivena tokom petogodišnje primjene Zakona. Napominjemo da je Skupština Kantona Sarajevo 29.12.2015. godine usvojila dopune Zakona o srednjem obrazovanju u smislu usklađivanja teksta Zakona sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka. Javna rasprava i niz radnih sastanaka sa socijalnim partnerima, zainteresiranim strukturama, stručnim udruženjima su rezultirali zaključkom da je potrebno pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju te u programu rada za 2016. godinu predvidjeti donošenje istih.

U postupku pripreme teksta izmjena i dopuna Zakona o srednjem obrazovanju, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade kao nosilac aktivnosti, cijeneći značaj Zakona, koji je u postupku donošenja, kao jedan od bitnih propisa koji uređuje djelatnost obrazovanja, kao djelatnost od posebnog interesa za Kanton Sarajevo, donijelo je odluku da u pripremnim radnjama u postupku donošenja formira stručnu komisiju u koju će uključiti pored predstavnika Ministarstva i predstavnika srednjih škola i predstavnike sindikata za srednje obrazovanje. Komisija je na kvalitetan način uredila ovu oblast obrazovanja analizirajući sve ranije prispjele prijedloge za izmjene i dopune koje su dostavljene od srednjih škola i drugih zainteresiranih struktura. Članovi Komisije tokom aktivnosti su vršili i konsultacije sa svim relevantnim subjektima iz ove oblasti.

Pod kvalitetnim uređenjem ove oblasti, prije svega, podrazumijeva se ostvarivanje ciljeva srednjeg obrazovanja, a posebno:

- a) obezbjeđivanje ostvarivanje prava svakog učenika na srednje obrazovanje, pod jednakim uslovima, u skladu sa njegovim interesovanjem i mogućnostima,
- b) stvaranje uvjete za kvalitetno srednje obrazovanje, koje uključuje usvajanje svjetskih standarda u znanju i vještinama,
- c) usklađivanje srednje obrazovanje sa zahtjevima i kretanjima na tržištu rada,
- d) usklađivanje srednjeg obrazovanja kao u zemljama članicama Evropske unije s ciljem ravnopravnog uključivanja u Evropski prostor obrazovanja ,
- e) sticanje srednjeg obrazovanja koje omogućava vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sistemu odgojo-obrazovnog procesa u Bosni i Hercegovini i svijetu,
- f) podsticanje na cijeloživotno učenje.

Jedan od ciljeva u postupku pripreme ovog zakona je nastojanje da se donese Zakon koji će precizno definisati sve značajne segmente djelatnosti srednjeg obrazovanja kako bi subjekti - konzumenti u primjeni zakona imali minimalne dilema odnosno nejasnoće, a samim tim Ministarstvo i ostali subjekti u postupku nadzora što manje korektivno djelovali. Rukovođeni dosadašnjim iskustvima u vršenju nadzora u ovoj oblasti od Ministarstva, prosvjetnih inspektora i stručnih savjetnika, nakon analize upita nosioca realizacije nastavnog procesa, roditelja i učenika, utvrđenih manjkavosti i nepreciznosti u ranijem zakonodavnom okviru utvrdena je neophodnost donošenja novog propisa.

Razlog što se Ministarstvo opredijelilo za donošenje izmjena i dopuna Zakona o srednjem obrazovanju je prije svega uslovljeno činjenicom da je praksa primjene Zakona donesenog u 2010. godini pokazala u nekim dijelovima određene nedostatke, pa je nejasnoće Ministarstvo otklanjalo instrukcijama (praksa koja nije prihvatljiva u pravno uređenim sistemima), a i škole su svojim dopisima u kojima su predlagali izmjene i dopune Zakona uticalo na odluku Ministarstva da pristupi izradi Zakona.

Otklanjanjem nejasnoća iz važećeg Zakona o srednjem obrazovanju prouzrokovalo je izmjenu ili korekciju u više od 50% članova i bilo bi nesvrshodno u tom obimu vršiti izmjene i dopune Zakona, pa se Ministarstvo opredijelilo na izradu novog Zakona čiji je tekst nacrt u prijedlogu, a u kojem su zadržane sve odredbe i članovi koji nisu pretrpjeli izmjene i korekcije.

Tekst nacrta Zakona o srednjem obrazovanju zahtijeva visok stepen zakonodavne izrade i kao takav je „prečišćen“ kao idejni i jezički tekst, odnosno kao takav je cjelovit i usklađen u svojim članovima i pri tom u cjelosti ispoštovana Uredba o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 21/06 – Prečišćeni tekst i 30/11- ispravka). Smatramo da nacrt Zakona o srednjem obrazovanju ima „tehničku legitimaciju“ da bude u skladu sa ustaljenom procedurom upućen u dalju proceduru prema Skupštini Kantona Sarajevo.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODREĐABA OVOG ZAKONA

Napominjemo da predloženi tekst nacrta Zakona ne predviđa dodatna finansijska sredstva u odnosu na važeći Zakon o srednjem obrazovanju i za njegovo provođenje nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREĐABA ZAKONA

Dio prvi – Osnovne odredbe:

Članovi 1. – 10. Definišu predmet zakona, ciljeve srednjeg obrazovanja, vrste srednjih škola i sticanje stručnih sprema u pojedinim vrstama škola kao i trajanje obrazovanja. U ovom dijelu propisana je i zabrana diskriminacija po svim osnovama i političko djelovanje. Propisana je upotreba jezika i pisma u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Propisan je i način obrazovanja državljanima Bosne i Hercegovine u inostranstvu kao i nastavak obrazovanja u Bosni i Hercegovini

Definisano je pravo na obrazovanje stranih državljanu i lica bez državljanstva kao i obrazovanje nacionalnih manjina. Predloženo je da učenici strani državljanu, koji nemaju prebivalište na teritoriji Kantona Sarajevo, participiraju u troškovima obrazovanja u srednjim školama kao javnim ustanovama u skladu sa odlukom Vlade Kantona Sarajevo. Propisuje se i formiranje tripartitnog savjetodavnog vijeća (predstavnici poslodavaca, sindikata i Vlade Kantona Sarajevo) sa ciljem obezbjeđivanja veza između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i tržišta rada na nivou Kantona. Propisano je da Ministarstvo za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo provodi postupak nostrifikacije i ekvivalencije inostranih diploma i svjedodžbi srednjih škola u skladu sa odlukom koju donosi Ministar.

Dio drugi i treći– Osnivanje, rad i prestanak rada srednje škole, odnosno postupak osnivanja i statusne promjene srednjih škola:

Odredbe članova 13. do 33. nisu bile predmet izmjena jer smatramo da je ovo dobar zakonski okvir, a definišu se oblici svojine srednjih škola kao javnih ustanova i ustanova te uslovljavanje osnivanja škola sa programom razvoja i koncepcijom srednjeg obrazovanja i odgoja.

Dio četvrti – Obrazovno-odgojni rad srednje škole:

Članovima 35.-37. definisano je da se nastavnim planovima i programima utvrđuju: ciljevi, zadaci i nastavni sadržaji obaveznih opće-obrazovnih, stručnih i predmeta praktične nastave i laboratorijskog rada, broj časova po predmetima, oblici i postupci rada, predmeti fakultativne, izborne, kursne nastave, sadržaji i načini organiziranja maturalnog, odnosno završnog ispita, dužina trajanja obrazovanja, zanimanje koje učenik stiče nakon završetka srednje škole odnosno obrazovanja, didaktički i drugi uvjeti za realiziranje nastavnog plana i programa.

Članovima 38. – 39. Propisuje se da nastavni odmor u srednjim školama se organizuje na novi način tako što će se u prvom polugodištu u novembru organizirati „on line“ sedmica (učenje na daljinu). (U to vrijeme vrše se analize u učenju i vladanju na stručnim aktivima, odjeljenjskim i nastavničkim vijećima, postavka nastavnih jedinica na posebnu platformu škole izrađenu za ovu namjenu, te pomoć učenicima za savladavanje gradiva putem učenja na daljinu). Zimski odmor za učenike traje tri sedmice i koristi se nakon završetka prvog polugodišta. (31.decembra). U aprilu Nakon devet/deset nastavnih sedmica u drugom polugodištu nastupa odmor od 5 radnih dana (ponedeljak-petak) za učenike u okviru kojih se vrše se analize u učenju i vladanju na stručnim aktivima, odijeljenjskim i nastavničkim vijećima. Učenici ovaj odmor koriste kao pripremu za završetak nastave u postizanju boljeg uspjeha.

Članom 40. propisano je da se drugi oblici obrazovno-odgojnog rada kao što su: Izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanje/logorovanje, društveno koristan rad i drugi oblici predviđeni u godišnjem programu rada organiziraju u okviru radnih dana, u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar.

Članovima 41. – 43. propisana je organizacija nastave i trajanje nastavnog časa, eventualni, prekid nastave, produžavanje i skraćivanje nastavnog časa.

Članovima 44. – 51. je uređen godišnji program rada škole, podnošenje izvještaja, vannastavne aktivnosti, akcioni planovi za suzbijanje maloljetničke delinkvencije, uvođenje novih oblika rada u srednju školu, način na koji se uređuje pedagoško-metodička praksa studenata i udžbenici i nastavna sredstva.

Dio peti- Opća akta srednje škole

Članovima 52. – 54. je propisano koja opća akta škola treba da ima i šta se tim aktima definiše.

Dio šesti – Vrste srednjih škola:

Članovima 55. i 56. su definisane vrste srednjih škola (gimnazije, srednje škole za stručno obrazovanje i obuku, srednje vjerske škole i srednje škole za učenike sa teškoćama u razvoju).

Članom 57. je propisana matura/završni ispit i eksterna matura. U gimnazijama i srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku učenici koji su sa uspjehom okončali četvrti razred, kao završni razred polažu maturu koja se sastoji od maturskog rada i eksterne mature. Učenici koji završe završni razred srednje stručne škole polažu završni ispit koji se sastoji od praktičnog rada.

Članom 58. je propisano sticanje V stepena obrazovanja i majstorskih zvanja za obrtnička zanimanja.

Članom 59. i 60. je uređena praktična nastava i laboratorijski rad, kao i realizacija ferijalne prakse. Propisani su uvjeti, oblici, metode, postupci i nadzor nad izvođenjem praktične nastave izvan školskog prostora, na način da škola sa preduzećem, ustanovom ili samostalnim privrednikom regulira ugovorom koji obavezno sadrži odredbe kojima se potpisnici obavezuju obezbijediti sigurnost učenika tokom obavljanja prakse.

Članom 61. propisana je definicija i nastavni plan za vjerske škole, a članom 62. upis, prijemni ispit i matura za vjerske škole.

Članovima 63. - 68. uređeno je obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju kojima je propisano trajanje obrazovanja, inkluzivno obrazovanje, upis učenika i školski centri za učenike sa teškoćama u razvoju.

Dio sedmi – Savjetodavno vijeće:

Članom 69. je propisano da se savjetodavno vijeće formira samo u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku.

Dio osmi – Učenici:

Čl. 70. – 75. - Ovi članovi uređuju pitanja sticanja statusa učenika, upis redovnih i vanrednih učenika, upis učenika izvan Kantona, sticanje statusa specijalnog učenika, izdavanje učeničke knjižice u koji se upisuju podaci o učenju i vladanju učenika i izvještaj o upisu.

Čl. 76- 110 – Članovi koji definišu položaj učenika u obrazovno – odgojnom procesu odnosno praćenje njegovog napredovanja u učenju i vladanju, upoznavanje s pravima i dužnostima učenika, način ocjenjivanja, prestanak statusa učenika, ponavljanje razreda, ispisivanje učenika, pravo prigovora na ocjenu, teže povrede učeničkih dužnosti i izricanje odgojno – disciplinskih mjera, vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije, informacionom sistemu upravljanja u obrazovanju te osiguranje prevoza učenika na udaljenosti većoj od dva kilometra i učeničkoj ishrani.

Dio deveti – Uposlenici škole:

Čl. 111. - 133. – Ovi članovi definišu pitanja koja se odnose na nastavno osoblje stručne i druge saradnike kao što su profil i stručna sprema nastavnika, način zasnivanja radnog odnosa, obaveza godišnjeg ljekarskog pregleda, angažman pripravnika i volontera, polaganje stručnog ispita, kontinuirano stručno usavršavanje, praćenje rada i evaluacija rada osoblja, naglašena društvena odgovornost nosioca realizacije nastavnog procesa, raspored radnog vremena kao i pitanje godišnjeg odmora.

Dio deseti – Nadzor nad zakonitošću rada i stručni nadzor:

Čl. 134. – 133. Definiše pitanje nadzora nad provođenjem zakona, propisa donesenih za njegovo provođenje u srednjim školama od strane Ministarstva, stručni nadzor stručnih savjetnika kao i inspeksijski nadzor od strane nadležne inspekcije.

Dio jedanaesti – Organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja:

Čl. 134. – 145. – Definiira organe upravljanja i rukovođenja u srednjoj školi.

U tom smislu definiše se uspostava školskog odbora kao organa upravljanja u srednjoj školi, struktura školskog odbora, nadležnost, rad školskog odbora, razrješenje članova školskog odbora nakon isteka i prije isteka mandata.

Izbor direktora kao organa rukovođenja, uslovi za izbor, mandatni period, poslovi direktora, zapreke za imenovanje, prestanak mandata, suspenzija i razrješenje direktora, kao i pitanja izbora pomoćnika i voditelja dijela nastavnog procesa kao i sekretara škole.

Dio dvanaesti – Stručni organi:

Čl. 146. – 149. – Utvrđuje uspostavu stručnih organa kao što su nastavničko i odjeljsko vijeće kao i stručni aktiv nastavnika te njihove nadležnosti.

Dio trinaesti – Organiziranje učenika i roditelja:

Čl. 150. – 153. – Ovi članovi predviđaju demokratizaciju srednje škole kao obrazovne ustanove i podrazumijevaju uspostavu vijeća učenika škole te vijeće roditelja srednje škole i vijeća roditelja na nivou Kantona Sarajevo, ali i posebno naglašavaju ulogu roditelja kao najvažnijeg vaspitača svoje djece - učenika srednjih škola.

Dio Četrnaesti – Dom učenika:

Čl. 154. – 159. Uređuje se položaj, rad, pravila, stručni i rukovodni organi doma učenika kao ustanove u kojoj se obezbjeđuje obrazovanje i odgoj, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika srednjih škola.

Dio petnaesti – Sindikat škole:

Član 160. – Definiše se mogućnost organiziranja sindikata.

Dio šesnaesti – Potrebe i interesi Kantona Sarajevo

Čl. 161. -162. – Ovim članovima definišu se potrebe i interesi Kantona u ostvarivanju obrazovanja i odgoja učenika kao i zaštita, način korištenja i upravljanja imovinom škole. S ciljem ravnopravnog uključivanja obrazovnog sistema u Evropski prostor obrazovanja, Skupština Kantona Sarajevo na prijedlog Vlade će donijeti srednjoročnu razvojnu Strategiju obrazovanja i nauke u Kantonu Sarajevo.

Dio sedamnaesti – Finansiranje srednjeg obrazovanja:

Čl. 163. -165.- Definiira se finansiranje srednjih škola, obaveze osnivača, izvore prihoda, utvrđivanje kriterija za raspodjelu budžetskih sredstava Kantona.

Dio osamnaesti – Samoupravni djelokrug Grada i općina na području Kantona u oblasti srednjeg obrazovanja

Član 166. Definiira samoupravni djelokrug Grada i općina na području Kantona u oblasti srednjeg obrazovanja

Dio devetnaesti – Kaznene odredbe

Čl. 167. -169. Predviđa kazne za teže i lakše prekršaje srednjih škola i odgovorna lica u slučaju kršenja odredaba ovog Zakona kao i valutu u kojoj se plaćaju izrečene kazne u Budžet Kantona Sarajevo.

Dio dvadeseti – Prelazne i završne odredbe:

Čl. 170. -175. Definiše rok za donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona od Vlade, Ministarstva i srednjih škola upisanih u registar Ministarstva kao i prestanak važenja ranijeg zakona i stupanje na snagu ovog zakona.

50
Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Justice and Administration

Broj: 03-03-02-18811/16
Sarajevo, 17.05.2016. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE
gosp. Elvir Kazazović, ministar

PREDMET: Nacrt Zakona o srednjem obrazovanju, mišljenje –

VEZA: Vaš akt, broj: 11/04-02-21207-2/15 od 15.05.2016. godine

Postupajući po vašem aktu, broj i datum gornji, u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 2/12 - Prečišćeni tekst br. 41/12 i 8/15) i člana 4. stav 2. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 21/11 – Novi prečišćeni tekst i 30/11 – Ispravka i broj 23/15), Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo razmatralo je Nacrt Zakona o srednjem obrazovanju i daje slijedeće

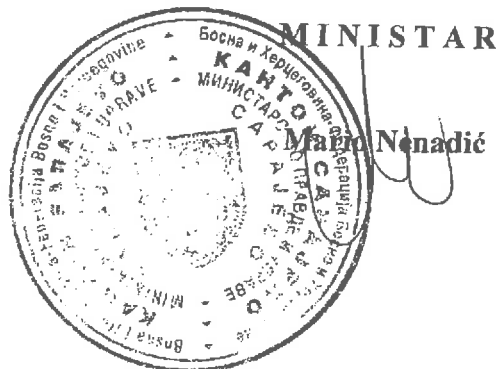
MIŠLJENJE

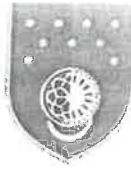
Nacrt Zakona o srednjem obrazovanju nije u suprotnosti sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i drugim pravnim aktima kojima je utvrđena zaštita ljudskih prava i sloboda.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. naslovu,
2. arhivi.

KANTON SARAJEVO
Ured za zakonodavstvo
Vlade Kantona Sarajevo

KANTON SARAJEVO
Office for legislature of Sarajevo Canton
Government

Broj: 09-02-18813/16
Sarajevo, 17.05.2016. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE

PREDMET: Stručno mišljenje na nacrt Zakona o srednjem obrazovanju.-

Na osnovu člana 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 7/06-Prečišćeni tekst) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

MIŠLJENJE

1. Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo nema primjedbi na dostavljeni tekst nacrta Zakona o srednjem obrazovanju po pitanju njegove usklađenosti sa odredbama ustava, kao i pozitivno-pravnim propisima navedenim u obrazloženju predmetnog materijala.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo.

Dostaviti:

- ① Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

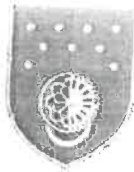

SECRETAR
Ivana L. Petrović, dipl. pravnik

web: <http://uz.ks.gov.ba>
e-mail: ured@ks.gov.ba
Tel/fax: + 387 (0) 33 560-448
Sarajevo, Hamida Dizdara 1

KANTON SARAJEVO
Ured za zakonodavstvo
Vlade Kantona Sarajevo

CANTON SARAJEVO
Office for legislature of Sarajevo Canton
Government

Broj: 09-02-18813/16
Sarajevo, 17.05.2016. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE

PREDMET: Stručno mišljenje na nacrt Zakona o srednjem obrazovanju.-

Na osnovu člana 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 7/06-Prečišćeni tekst) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

MIŠLJENJE

1. Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo nema primjedbi na dostavljeni tekst nacrta Zakona o srednjem obrazovanju po pitanju njegove usklađenosti sa odredbama ustava, kao i pozitivno-pravnim propisima navedenim u obrazloženju predmetnog materijala.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo.

Dostaviti:
① Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

KRETA R

Ahmed Ljubović, dipl. pravnik

web: <http://uz.ks.gov.ba>
e-mail: ured@ks.gov.ba
Tel/fax: + 387 (0) 33 560-448
Sarajevo, Hamida Dizdara 1

**USTAV KANTONA SARAJEVO
I
AMANDMANI I-XLII NA USTAV KANTONA SARAJEVO**

"Službene novine Kantona Sarajevo"
Broj 1/96

Na osnovu članova V-1.4. i IX-3(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 11. marta 1996. godine, donosi

**USTAV
KANTONA SARAJEVO**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Sadržaj

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadležnosti i struktura vlasti.

Član 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995. godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.

Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se bliže utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavanje građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 5.

Službena obilježja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilježja o kojima odluči Skupština.

Službena obilježja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilježjima Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilježja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

- b) osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
 - c) osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;
 - d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.
- Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimate odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu pretpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;
- g) donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili ka'njen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

Svako općinsko vijeće općina koje formiraju Grad izabrat će 7 delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i grupi Ostalih će pojedinačno biti garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagaranovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka koje participiraju u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata".

AMANDMAN III

U članu 18. pod (j), riječ "općine" je zamijenjena riječima "općinu, Grad".

AMANDMAN IV

Iza člana 18. dodaje se novi član 18a. koji glasi:

"Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg

Skupština bira predsjedavajućeg i njegovog zamjenika iz reda izabranih poslanika. Predsjedavajući i njegov zamjenik neće biti izabrani iz istog konstitutivnog naroda".

U članu 19. stav 1. se briše.

AMANDMAN V

U članu 23., iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Postojeće pravična i odgovarajuća zastupljenost svih naroda koji žive u Kantonu na svim nivoima Kantonalnih izvršnih vlasti".

AMANDMAN VI

Član 26. se mijenja i glasi:

"Potpredsjednik Kantona

Skupština će izabrati i potpredsjednika Kantona. Potpredsjednik Kantona se bira na period od dvije godine i ne može se na tu funkciju birati više od dva puta uzastopno.

Potpredsjednik Kantona obavlja poslove koje utvrdi predsjednik Kantona, kao i druge poslove kako je to utvrđeno posebnim kantonalnim propisima.

Predsjednik i potpredsjednik Kantona neće biti iz istog konstitutivnog naroda".

AMANDMAN VII

Na kraju člana 29. pod (f) dodaju se riječi: "i Gradu".

AMANDMAN VIII

Iza člana 29. dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Ministar i zamjenik ministra unutrašnjih poslova i ministar i zamjenik ministra stambene politike neće biti imenovani iz reda istog konstitutivnog naroda.

Broj 4/01 (Amandmani XVI-XVIII)

AMANDMAN XVI

Član 27. stav 1. mijenja se i glasi:

"Vladu čine premijer, koji je predsjednik Vlade i ministri."

AMANDMAN XVII

Amandman VIII briše se.

AMANDMAN XVIII

U članu 31. riječi: "zamjenik premijera" brišu se.

Broj 28/04 (Amandmani XIX do XLII)

AMANDMAN XIX

Iza člana 11. dodaje se član 11a., koji glasi:

"Član 11a.

Kanton osigurava da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima Kantona. Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7."

AMANDMAN XX

U članu 17. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 2. i 3.

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Mandat poslanika u Skupštini traje četiri godine."

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u Skupštini."

AMANDMAN XXI

U članu 18. tačka c) briše se.

Tačka e) mijenja se i glasi:

"e) potvrđuje Vladu Kantona ;"

Tačka g) briše se.

Tačka f) briše se.

AMANDMAN XXII

Podnaslov i član 18a. mijenjaju se i glase i dodaje se član 18b):

"Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine

Član 18a.

Svaki klub delegata konstitutivnih naroda predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

Kandidate za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine potvrđuje Skupština, u skladu sa svojim poslovníkom.

Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u Skupštini, jedno od mjesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koje potvrdi Skupština odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući Skupštine.

Član 18b.

Nadležnosti predsjedavajućeg Skupštine:

- predstavlja i zastupa Skupštinu u zemlji i inostranstvu
- imenuje kandidata za premijera Kantona."

AMANDMAN XXIII

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

"Skupština donosi poslovnik većinom glasova poslanika."

Iza stava 2. dodaje se stav 3., koji glasi:

"Poslovníkom se bliže utvrđuje način rada Skupštine, način potvrđivanja kandidata za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine i druga pitanja od značaja za rad Skupštine."

AMANDMAN XXIV

Član 20. mijenja se i glasi:

"Član 20.

Poslanici Skupštine ne podliježu krivično-pravnoj ni građanskopravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini."

AMANDMAN XXV

U članu 21 .stav 3. briše se.

AMANDMAN XXVI

Iza člana 21.dodaje se podnaslov i novi čl. 21a. i 21b. ,koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 21a.

Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u Kantonu identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a klubovi iz

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organa uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMA
(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev